

Raadsbesluit
RIS 293514

Gezien het vorenstaande stelt het college de raad voor het volgende besluit te nemen:

De raad der gemeente Den Haag,

Gezien het voorstel van het college van 5 april 2016,

Gelet op de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening,

Besluit:

met overneming van de door het college in het hiervoor vermelde voorstel aangegeven overwegingen, welke worden geacht deel uit te maken van dit besluit:

- I. De zienswijzen in het bij dit besluit behorende voorstel onder “Ingekomen zienswijzen” opgenomen, ontvankelijk te verklaren.
- II. De zienswijzen Ra 2015.255, Ra 2015.258, Ra 2015.259, Ra 2015.260 en Ra 2015.261, in het bij dit besluit behorende voorstel onder “Ingekomen zienswijzen” opgenomen, gedeeltelijk gegrond verklaren en voor het overige ongegrond te verklaren.
- III. Tot herziening van de op het plangebied betrekking hebben de regelingen:
 - Bestemmingsplan Duindorp, vastgesteld bij raadsbesluit 110, d.d. 23 september 2004;
 - Bestemmingsplan Bosjes van Poot, vastgesteld bij raadsbesluit 24, 20 september 1990;
 - Bestemmingsplan Statenkwartier, vastgesteld bij raadsbesluit 70, 27 augustus 1992;
 - Parapluherziening Detailhandel Vuurwerk, vastgesteld bij raadsbesluit 207, d.d. 25 november 2004;
 - Parapluherziening Seksinrichtingen, vastgesteld bij raadsbesluit 199, d.d. 25 november 2004;
 - Parapluherziening Archeologie, vastgesteld bij raadsbesluit 100, d.d. 23 september 2010.
- IV. Met in achtneming van de Staat van wijzigingen vast te stellen het bestemmingsplan Duindorp – Bosjes van Poot, bestaande uit de kaart
NL.IMRO.0518.BP0277DDuinBosvPt-40ON.dgn met ondergrond
NL.IMRO.0518.BP BP0277DDuinBosvPt-ond.dgn en regels, zoals deze bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte bescheiden zijn aangegeven, toegelicht en beschreven.
- V. Dat bij het bestemmingsplan voor Duindorp – Bosjes van Poot geen exploitatieplan wordt vastgesteld.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 19 mei 2016.

De griffier,

De voorzitter,

Voorstel van het college inzake vaststelling bestemmingsplan Duindorp – Bosjes van Poot

INLEIDING

Bij raadsmededeling van 27 oktober 2015 (rm 2015.325-RIS 287730) heeft het college aan de raad het ontwerp-bestemmingsplan Duindorp – Bosjes van Poot toegezonden.

- Begrenzing

Het bestemmingsplan Duindorp – Bosjes van Poot ligt in het noordwestelijke deel van de gemeente Den Haag. De begrenzing van het plangebied is als volgt: Wieringsestraat, Houtrustweg, Laan van Poot en Nieboerweg – Duivelandsestraat.

- Aanleiding

De gemeente Den Haag stelt een nieuw bestemmingsplan voor het plangebied Duindorp – Bosjes van Poot op om de volgende redenen.

- Artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: de Wro) bepaalt dat de gemeenteraad voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer bestemmingsplannen vaststelt (lid 1) en dat de bestemming van de gronden binnen een periode van tien jaar, gerekend vanaf de datum van de vaststelling van het bestemmingsplan, telkens opnieuw wordt vastgesteld (lid 2). Het vigerende bestemmingsplan Duindorp is vastgesteld op 23 september 2004. Het vigerende bestemmingsplan Bosjes van Poot van 20 september 1990.
- Een klein deel van het plangebied, langs de rand over het verversingskanaal, is op grond van de Monumentenwet aangewezen als Rijksbeschermd stadsgezicht Statenkwartier. In overeenstemming met het gestelde in de Monumentenwet is de aanwijzing van het Rijksbeschermd stadsgezicht in het bestemmingsplan geïntegreerd en op de verbeelding weergegeven door middel van de bestemming Waarde-Cultuurhistorie.
- Het gemeentelijk beschermde stadsgezicht Vogelwijk, eveneens een zeer klein deel aan de andere kant van het plangebied, wordt op de verbeelding aangegeven door middel van de gebiedsaanduiding overige zone-gemeentelijk beschermde stadsgezicht. Ingevolge artikel 14 van de Monumentenverordening van Den Haag moeten de stedenbouwkundige, architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden van het gemeentelijk beschermde stadsgezicht worden vastgelegd in een beschermend bestemmingsplan. Met het bestemmingsplan voldoet de gemeente aan deze verplichting.

- Doel

Het doel van het bestemmingsplan is het vastleggen van de bestaande ruimtelijke structuur en een actueel juridisch-planologisch kader te bieden. Voor wat betreft het plandeel Duindorp vormt de bestaande situatie daarbij het vertrekpunt. De karakteristieke waarden van het plangebied op het gebied van beeld, bebouwing en functies worden behouden. Er is een zorgvuldige afweging gemaakt tussen de stedenbouwkundige en architectonische kwaliteiten van de wijk enerzijds en de woonwensen en gebruiksvrijheden van de bewoners en gebruikers anderzijds. Het bestemmingsplan biedt de juridisch-planologische basis voor handhaving van de ruimtelijke situatie zoals die nu is, voor het beheer ervan in de toekomst.

Voor wat betreft het plandeel Bosjes van Poot bestaat dit gebied grotendeels uit beschermd Natura 2000-gebied als onderdeel van het gebied "Westduinpark & Wapendal". Ter bescherming van de natuurlijke en landschappelijke waarden is het beleidsmatig ongewenst nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken. Het doel is dan ook het vastleggen van de bestaande feitelijke of de reeds planologisch mogelijke situatie. Ook voor de overige functies binnen dit plandeel, onder andere de afvalwaterzuiveringsinstallatie aan de

Houtrustweg, enkele woningen en discotheek Westwood, vormt de bestaande ruimtelijke situatie daarbij het vertrekpunt.

Het plangebied behoort voor wat betreft de rand over het verversingskanaal tot het Rijksbeschermd stadsgezicht Statenkwartier. Ter bescherming van het Rijksbeschermd stadsgezicht dient in overeenstemming met artikel 36 van de Monumentenwet 1988 voor het gebied een bestemmingsplan te worden vastgesteld dat - in de zin van de monumentenwet - voldoende beschermend is. Doel van de aanwijzing is de ruimtelijke en architectonische kwaliteit en structuur van het gebied die samenhangt met de oorspronkelijke ontwikkeling te onderkennen en deze aan te merken als een zwaarwegend belang bij het verdere beheer of de ontwikkeling van het gebied.

- *Geldende planologische regelingen*

Het bestemmingsplan Duindorp – Bosjes van Poot vervangt (gedeeltelijk) de volgende bestemmingsplannen:

- Bestemmingsplan Duindorp, vastgesteld d.d. 23 september 2004;
- Bestemmingsplan Bosjes van Poot, vastgesteld d.d. 20 september 1990;
- Bestemmingsplan Statenkwartier, vastgesteld d.d. 27 augustus 1992;

Naast bestemmingsplannen die op een specifiek plangebied van toepassing zijn, kent de gemeente Den Haag een aantal parapluerzeningen die op heel het gemeentelijke grondgebied van toepassing zijn en die door dit bestemmingsplan voor wat betreft het plangebied worden vervangen:

- Bestemmingsplan Parapluerziening Detailhandel Vuurwerk (2004);
- Bestemmingsplan Parapluerziening Seksinrichtingen (2004);
- Bestemmingsplan Parapluerziening Archeologie (2010).
- Partiële herziening diverse bestemmingsplannen (Dakopbouwen) (1999).

PROCEDURE

- *Inspraak en vooroverleg*

Bij besluit van burgemeester en wethouders, d.d. 27 oktober 2015, RIS 287729, heeft het college besloten inspraak te laten plaatsvinden in het kader van de zienswijzenprocedure als bedoeld in art. 3.8 Wro.

- *Terinzagelegging ontwerp-bestemmingsplan*

Op 2 november 2015 is de kennisgeving van de terinzagelegging van het ontwerp-bestemmingsplan toegestuurd aan overlegpartners, waaronder de Provincie Zuid-Holland, Rijkswaterstaat, het Hoogheemraadschap van Delfland, de bewonersorganisatie en overige bij het plan betrokken instanties. Het ontwerp-bestemmingsplan heeft van 6 november tot en met 17 december 2015 ter inzage gelegen. Het bestemmingsplan was ook in te zien op www.ruimtelijkeplannen.nl en www.denhaag.nl/bestemmingsplannen. Er zijn 5 zienswijzen ingediend.

Het college biedt de raad hierbij het ontwerp-bestemmingsplan ter vaststelling aan. Het plan bestaat uit de plankaart met kenmerk NL.IMRO.0518.BP0277DDuinBosvPt-40ON en regels, en gaat vergezeld van een toelichting. Ter besparing van de kosten is het u eerder toegezonden plan niet opnieuw bijgevoegd.

INGEKOMEN ZIENSWIJZEN

<u>Nr.</u>	<u>Ra-nr.</u>	<u>Indiener zienswijze</u>
1.	2015.255	Punjab & Sindh Holding
2.	2015.258	Reclamanten
3.	2015.259	Reclamant
4.	2015.260	Reclamant
5.	2015.261	Bomencommissie Vogelwijk

Ontvankelijkheid zienswijzen

De zienswijzen zijn tijdig ingekomen en voldoen aan de wettelijke eisen.

Behandeling zienswijzen

1. Ra 2015.255 Punjab & Sindh Holding

De volgende zienswijze is geciteerd:

“Als bestuurder van de besloten vennootschap Punjab & Sindh Holding B.V. (eigenaar van het pand Tesselsestraat 65-67, Den Haag), dien ik de volgende zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Duindorp-Bosjes van Poot 2015.

Het gebouw staande op het voormeld adres (voormalige kerk met dienstwoning) doet thans dienst als een cultureel centrum (onder de naam The Gandhi Centre) en is gehuurd door de Indiase ambassade voor dat doel tot 1 september 2016. Het gebouw heeft thans een maatschappelijke functie, maar onder huidige situatie is het bijna onmogelijk dat die functie behouden blijft als de huidige huurovereenkomst afloopt.

Gezien het feit dat het gebouw niet meer als een kerk kan functioneren en de Indiase ambassade al heeft besloten het cultureel centrum per 1 september aanstaande te sluiten, moet opnieuw een passende bestemming voor dit gebouw c.q. het perceel (circa 2000 vierkant meter) worden gevonden. Wij willen in overleg met de gemeente op dit perceel een multifunctioneel gebouw realiseren waarin op de begane grond allerlei culturele en welzijnsactiviteiten kunnen plaatsvinden. Wij denken aan een ontmoetingsplaats voor ouderen, een yoga/welzijnscentrum, conferentiecentrum, een buurthuis en een openbaar park buiten, waar buurtbewoners bij mooi weer bij elkaar kunnen zijn. Boven dat cultureel gebouw zouden 5 lagen van woonappartementen van hoge kwaliteit kunnen worden gerealiseerd, met voldoende parkeervoorziening ondergronds. Dit zijn in hoofdlijnen onze plannen, maar die kunnen worden aangepast in overleg met de gemeente, zodat het te realiseren gebouw niet alleen rendabel is voor ons, maar ook een toegevoegde waarde heeft voor de wijk Duindorp en bovendien huisvesting kan bieden aan 40-50 gezinnen. Gaarne willen wij gebruik maken van de mogelijkheid om onze zienswijze mondeling toe te lichten en ontvangen graag een uitnodiging daartoe. Voorts kunnen wij op korte termijn een schets van het geplande gebouw inleveren.”

Ten aanzien van deze zienswijze merkt het college het volgende op:

De zienswijze ziet op de voormalige Pniëlkerk aan de Tesselsestraat. Het kerkgebouw ziet op de volgende adressen: Tesselsestraat 65, 67 en 69. Op de verbeelding van het voorliggende bestemmingsplan hebben de gronden van het kerkgebouw de bestemming “Cultuur en ontspanning” (CO).

Reclamant geeft aan eigenaar te zijn van de adressen Tesselsestraat 65 en 67, welke adressen derhalve deel uitmaken van het kerkgebouw. De genoemde adressen zijn volgens informatie van reclamant momenteel in gebruik als cultureel centrum, het Gandhi-centrum.

Wij constateren dat het adres Tesselstraat 69, de voormalige kostenwoning in de zijbeuk aan de kant van de basisschool welke eveneens deel uitmaakt van het kerkgebouw, evenwel geen eigendom is van reclamant. Eerst na de tervisielegging van het ontwerpbestemmingsplan is naar voren gekomen dat het adres Tesselsestraat 69 enige jaren geleden is afgestoten en verkocht als burgerwoning. Deze aan het kerkgebouw verbonden woning is kadastraal afgescheiden en behoort niet tot de eigendom van reclamant. Deze constatering leidt om die reden al tot de conclusie dat de bestemming van dit adres niet juist op de verbeelding is weergegeven en dient te worden gecorrigeerd. De bestemming van Tesselsestraat 69 wordt ambtshalve gewijzigd in de bestemming Wonen-1 (W-1).

Om tot een juiste bestemminglegging te komen van het geheel wordt eerst het volgende inzake de achtergronden van het gebouw overwogen.

De gronden van het voormalige kerkgebouw hebben in het vigerende bestemmingsplan Duindorp (2004) de bestemming “Maatschappelijke doeleinden”. Deze bestemming ziet op religieuze - en educatieve doeleinden, welzijnsvoorzieningen, alsmede bijbehorende voorzieningen zoals groen- en erfvoorzieningen.

In 2009 werd de gemeente van de Pniëlkerk samengevoegd met de hervormde gemeente van de Prinses Julianakerk. Nadien is het kerkgebouw verkocht, niet als één geheel, maar zo is nu gebleken in delen.

Sloop van het kerkgebouw (als geheel) ten behoeve van woningen is voorafgaand aan de verkoop weliswaar aan de orde geweest, maar paste evenals nu het geval is, niet in het bestemmingsplan. Het uitgangspunt van de gemeente destijds was, dat het gebouw een nieuwe functie zou mogen krijgen, maar in stand gehouden moet worden. Dit lag in lijn met de geconstateerde behoefte aan gebedsruimten.

Voor zover in de zienswijze uiteen wordt gezet dat opnieuw een passende bestemming voor het gebouw moet worden gevonden (als het Gandhi-centrum is vertrokken) en dat bij reclamant de wens bestaat om op het perceel na sloop een multifunctioneel gebouw te realiseren in combinatie met woningen, wordt het volgende overwogen.

Het doel van het bestemmingsplan Duindorp-Bosjes van Poot is het vastleggen van de bestaande ruimtelijke structuur en het bieden van een actueel juridisch-planologisch kader.

Nog los van de constatering dat sloop van het gebouw door de aanwezigheid van een daaraan verbonden, maar niet in eigendom van reclamant zijnde woning, niet zonder meer mogelijk is, is de door reclamant omschreven wens om de locatie van de voormalige Pniëlkerk te herontwikkelen in het licht van dit bestemmingsplan een nieuwe ontwikkeling, welke afwijkt van de in het vigerende plan geboden mogelijkheden, alsmede van de uitgangspunten van het voorliggende bestemmingsplan.

Nieuwe ontwikkelingen, zoals door reclamant bedoeld, kunnen slechts onder de voorwaarde dat de economische uitvoerbaarheid verzekerd is, in een bestemmingsplan worden meegenomen. Verwezen wordt daarbij naar hoofdstuk 6 (Economische uitvoerbaarheid) van de plantoelichting.

In dit geval kan het op enigerlei wijze verzekerd zijn van het kostenverhaal niet worden beoordeeld en wordt daarbij ook geconstateerd dat de plannen van reclamant zich nog in zeer pril stadium lijken te bevinden. De zienswijze is niet nader onderbouwd met onderzoeken zoals de feitelijke geschiktheid van de locatie, wenselijkheid en de stedenbouwkundige inpasbaarheid.

Dat eventuele permanente leegstand van het gebouw ongewenst is, staat uiteraard buiten kijf. Het valt echter louter op basis van deze zienswijze niet te beoordelen, of een nieuwe functie van het bestaande gebouw niet tot de mogelijkheden zou behoren.

In dit kader wordt ook gewezen op de brief van de wethouder van Stadsontwikkeling, Wonen, Duurzaamheid en Cultuur aan de voorzitter van de Commissie Ruimte van 7 juli 2015 (Ris 283891) inzake toekomst kerken PGG en Bisdom, waarin een beoogd toekomstscenario voor meerdere kerken van de PGG (Protestantse Gemeente te 's Gravenhage) en Bisdom uiteen wordt gezet. In deze brief zijn procesafspraken bij beëindiging gebruik kerken opgesomd, welke ook hier een overweging zijn. Voor het onderhavige geval is daarbij met name van belang, dat de optie sloop en nieuwbouw eerst aan de orde kan komen nadat blijkt is gegeven van voldoende inspanningen om het gebruik van het gebouw door nieuwe investeerders met een andere functie in exploitatie te laten nemen. De zienswijze geeft geen blijk van dergelijke overwegingen. De zienswijze is dan ook ongegrond, voor zover wordt beoogd de bestemming ter plaatse te veranderen, te verruimen door (onder andere) woningbouw mogelijk te maken.

Reclamant heeft uiteraard wel de mogelijkheid om te zijner tijd, wanneer sprake is van uitgewerkte plannen, hiervoor een afzonderlijke procedure te doorlopen, waarbij op zorgvuldige wijze beoordeeld kan worden of herontwikkeling op deze locatie mogelijk zou zijn.

Enkel en alleen op basis van deze zienswijze moet worden vastgesteld dat de plannen onvoldoende zijn onderbouwd om in dit bestemmingsplan in enigerlei vorm te kunnen worden meegenomen.

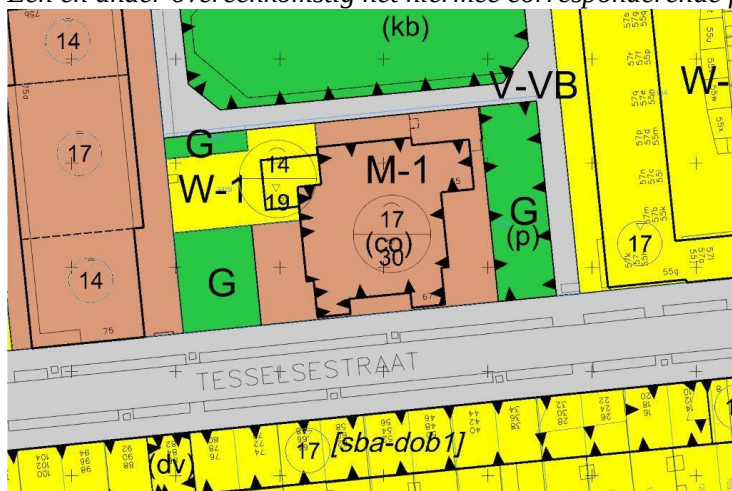
Gelet op het huidige nog voortdurende culturele gebruik door het Gandhi-centrum en het doel van het voorliggende bestemmingsplan om een actueel juridisch-planologisch kader te bieden, dient een bestemming passend te zijn. Geconstateerd wordt dat het ten tijde van het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan niet bekend was dat het Gandhi Centrum wellicht zou sluiten. Gelet op deze onduidelijkheid over het te continueren gebruik van Tesselsestraat 65 en 67, alsmede in verband met bestaande rechten ligt het naar ons oordeel in de rede de bestemming op de verbeelding te wijzigen in “Maatschappelijk-2”, welke bestemming overeenkomt met de voorgaande bestemming, alsmede een functieaanduiding “cultuur en ontspanning” (co), waarbij recht wordt gedaan aan het huidige gebruik.

Voor zover met de zienswijze ook wordt beoogd aan te geven dat ten onrechte een te beperkte bestemming is aangegeven, is de zienswijze derhalve gedeeltelijk gegrond.

Conclusie: Gelet op bovenstaande reactie verklaart het college de zienswijze gedeeltelijk gegrond in die zin, dat

- de bestemming van de adressen Tesselsestraat 65 en 67 wordt gewijzigd op de verbeelding in “Maatschappelijk-2”, welke bestemming overeenkomt met de voorgaande bestemming. Tevens wordt op de verbeelding op genoemde adressen een functieaanduiding “cultuur en ontspanning” (co) gelegd, welke recht doet aan het huidige gebruik.

Een en ander overeenkomstig het hiermee corresponderende fragment van de verbeelding:

- artikel 5 “Cultuur en ontspanning” (CO) van de regels wordt geschrapt wegens overbodigheid, onder vernumming van de daaropvolgende artikelen;
- aan artikel (na vernumming luidend) 9 “Maatschappelijk-2” (M-2) wordt aan lid 1 als sub e toegevoegd:
“e. “cultuur en ontspanning” (co),”.

Voor het overige verklaart het college de zienswijze ongegrond.

2. Ra 2015.258 Reclamanten

De volgende zienswijze is geciteerd:

“De Dienst Stedelijke Ontwikkeling heeft namens de Burgemeester en wethouders van Den Haag het "Bestemmingsplan Duindorp - Bosjes van Poot" openbaar gemaakt. Een aantal inwonenden van de wijk Duindorp is bij elkaar gekomen en hebben zich hierover een mening gevormd. Deze mening is verwoord in de zienswijze met motivering, die achter deze aanbiedingsnotitie is gevoegd. Conform de procedure hebben de personen die deze zienswijze delen in persoon hun handtekening gezet met daarbij de datum van ondertekening. Een ondertekenaar heeft de andere ondertekenaars opgezocht voor hun handtekening en daarom is de datum van ondertekening niet gelijk.”

Bestemmingsplan Duindorp-Bosjes van Poot: Zienswijze.

Hoofdstuk 1.

1.2. Doel van het bestemmingsplan.

1.) In de gehele tekst van dit bestemmingsplan is door elkaar twee termen gebruikt, Afvoerkanaal en Verversingskanaal, voor een zaak. Formeel is de benaming Afvoerkanaal maar in de volksmond wordt het evenzo het Verversingskanaal genoemd. Wij stellen voor om in het gehele bestemmingsplan, om verwarring te voorkomen, de volgende schrijfwijze te gebruiken; Afvoerkanaal (Verversingskanaal).

1.3. Begrenzing van het plangebied.

De begrenzing van het voorliggende bestemmingsplan zal administratief correct zijn maar is gelet op het oude bestemmingsplan en bestuurlijke indeling van de gemeente niet te begrijpen.

2.) Het Statenkwartier is Rijks beschermd Stadsgezicht en op bijgevoegde kaart is daarvan de begrenzing aangegeven. Het is eenvoudiger en beter te verklaren dat die grens wordt gevolgd. Dus Houtrustweg tot aan de Duindorpbrug is Statenkwartier. Mogelijk dat het gemaal Drs. Schouten van Hoogheemraadschap Delfland als een kleine uitstulping bij de Bosjes van Poot wordt getrokken i.v.m. de afvalwaterzuiveringsinstallatie die eveneens van het Hoogheemraadschap Delfland is en daar naast ligt. Indien dit wordt toegepast dan kunnen alle verwijzingen hieromtrent uit het bestemmingsplan en het is voor de burger van Den Haag een stuk begrijpelijker.

- 3.) Vogelwijk en woningen Nieboerweg. In het bestemmingsplan benoemt u diverse malen deze woningen en dat ze in feite deel uitmaken van de Vogelwijk. In het bestemmingsplan Vogelwijk zijn deze woningen niet opgenomen. Wel zijn deze woningen opgenomen in het gemeentelijk beschermd stadsgezicht Vogelwijk. Ook maken deze woningen deel uit van het Wijkprogramma Vogelwijk 2016 -2019 (24 november 2015). Ons voorstel is om deze woningen bij de Vogelwijk te trekken immers deze wijk valt onder Stadsdeel Segbroek dus bestuurlijk lijkt het ons een stuk eenvoudiger ook voor de burger. Tevens kunnen dan alle verwijzingen hierover in het bestemming plan er uit.
- 4.) Bosjes van Poot. Deze maakten geen deel uit van het oude bestemmingsplan. We zijn er niet op tegen dat deze bij het bestemmingsplan Duindorp wordt getrokken maar, De Bosjes van poot maken deel uit van het Natura 2000 gebied; Westduinpark, Bosjes van Poot en Wapendal. Hiervoor is een beheersplan opgesteld en het gehele gebied valt onder Stadsdeel Segbroek. Het zou dus niet vreemd zijn indien dit gebied bij de Vogelwijk wordt getrokken m.u.v. de Nieboerweg tot voorbij de bocht met de Duivelandsestraat. Overigens in de gebiedsafbakening voor het wijkprogramma Vogelwijk (27 november 2015) zijn de Bosjes van Poot bij de Vogelwijk getrokken.
- 5.) Houtrustweg vanaf Nieboerweg naar strand en Duindorpbrug. In het oude bestemmingsplan maakte dit deel van de Houtrustweg onderdeel uit van Duindorp. Administratief heeft de gemeente dit bij het bestemmingsplan Scheveningen Haven getrokken. Wij vinden dit niet correct want erg duidelijk was de voorlichting in deze niet naar de bewoners van Duindorp. Tevens waren kaarten (oude bestemmingsplan Duindorp) niet beschikbaar via het internet en lagen evenzo niet bij de ter inzage gelegde stukken. We verdenken de plannenmakers van de gemeente niet dat zij dit bewust hebben gedaan i.v.m. de tramlijn naar dit gebied. Het tracé kan mogelijk over een deel van de Houtrustweg lopen. Gelet op de stand van zaken m.b.t. deze tramlijn realiseren wij ons dat dit een gegeven is maar op Duindorp hechten we er erg aan indien de Duindorpbrug en de Houtrustweg met stoepen weer deel uitmaken van Duindorp.
- 6.) Westduinen. Dit gebied is Natura 2000 en voor het Westduinpark is een beheersverordening. Het gebied valt onder het Stadsdeel Segbroek. Alleen hier is sinds mensenheugenis aan de rand bij de Wieringsestraat de speeltuin Wieringsestraat (zie brief DPZ/2011.7083 van 03012012). Op Duindorp zouden we waarderen indien deze speeltuin wordt betrokken bij het plangebied. Alleen willen we wel de volgende opmerking in het bestemmingsplan hebben opgenomen: "De speeltuin Wieringsestraat valt binnen het Natura 2000 gebied Westduinpark, Bosjes van Poot en Wapendal. Vandaar dat het een "natuur speeltuin" is. Indien er op Duindorp geen behoefte meer is aan een speeltuin op deze locatie of dat de gemeente vindt dat deze moet verdwijnen dan krijgt het gebied zijn oerbesteding, natuur, dus terug als onderdeel van het Westduinpark."
- 7.) Zenduinen. Deze maken deel uit van het Westduinpark en dus Natura 2000. Vreemd is dan ook dat dit gebied is getrokken bij het bestemmingsplan Scheveningen Haven. Wij zouden graag zien dat alleen de bebouwing wordt betrokken bij Duindorp en de rest van het gebied onder het Westduinpark en onder de beheersverordening Westduinpark. Hierbij willen we wel opgenomen hebben: "De bebouwing kan alleen de bestemming krijgen voor maatschappelijke doeleinden. Dit kan zijn de onderbrenging van een relevante dienst van de gemeente of provincie dan wel een educatief centrum voor dit gebied. Indien er een educatief centrum komt dan is een bescheiden ruimte waar koffie, thee en frisdranken worden geserveerd onder strenge regels mogelijk. De openingstijden van deze activiteit lopen synchroon met die van het educatief centrum. Indien er geen behoefte is aan bebouwing op deze locatie dan moet de bebouwing worden gesloopt en krijgt het gebied zijn oerbesteding natuur dus terug als onderdeel van het Westduinpark.
- 8.) Duidelijkheid. De hierboven voorgestelde wijzingen van het plangebied leiden tot duidelijkheid voor de burger maar evenzo voor de Gemeenteraad bij haar controletaak en de bestuurders met name de stadsdelen Scheveningen en Segbroek. Het betekent ook dat dit bestemmingsplan in zijn geheel moet worden geredigeerd wat dit bestemmingsplan een stuk dunner maakt.

Hoofdstuk 2

Hierin staan enkele onvolkomenheden en wij hopen dat deze worden aangepast en wat ontbreekt wordt toegevoegd in het bestemmingsplan:

- 9.) (Blz.12). De woonwijk Duindorp is NIET aangelegd in het natuurgebied van het Westduinpark. In die tijd sprak men niet van natuurgebied maar van "woeste grond". Duindorp is aangelegd in de Westduinen want het Westduinpark bestond toen nog niet. (zie topografische kaarten uit die tijd en de aankoop informatie van de grond door de gemeente).
- 10.) (Blz. 12). Bij de benoeming van de architecten is vergeten de architect J.J. Gort, de ontwerper van de eerste woningen.

- 11.) (Blz. 12). De beschrijving van Bosjes van Poot staat op gespannen voet met de geschiedenis. De benaming is pas eind twintiger jaren vorige eeuw ingevoerd.
- 12.) (Blz. 13. Punt 2.3.1). Verstandiger is hier te spreken over het woonhof Zeezwaluwhof want dit is rijksmonument. De andere twee hoven heeft de gemeente gesloopt voor herstructurering ondanks dat ze gemeentemonument waren.
- 13.) (Blz. 14). Hier is een apart kopje, Atlanticwall. Valt nu alles daaronder of alleen die alinea? Waarom is na de laatste zin de locatie van de bunker niet weergegeven en de feitelijke situatie (onder zand bedekt)? De Afdeling Monumentenzorg heeft een mooi kaartje met de locatie. Verwijs ook naar punt 2.3.1.4.
- 14.) (Blz. 14). Laatste gedeelte. Momenteel worden stukken regelmatig gemaakt via kopiëren en plakken. Daar is niets mis mee mits de tekst nog actueel is. Hier werkt de methode verwarrend. Het uitstekende Monumenteninventarisatieproject uit 1992 wordt vermeld en ja de Meeuwenhof en Pluvierhof hadden een beschermende status. Alleen in de laatste zin staat dat ze zijn afgebroken. We verzoeken de tekst te moderniseren.
- 15.) (Blz. 16. Punt. 2.4.1.) Zie vorige punt want hier staat "hoven" en er is nog maar een voormalig hof.
- 16.) (Blz. 17). Hier staat e.e.a. over de akte van schenking / het servituut. Alleen er is een historische onvolkomenheid ingeslopen. Het servituut betreft het gehele Afvoerkanaal en dat liep tot aan de oude zeesluizen. Later is het kanaal ingekort en watert af via de sluizen bij de haven. De oevers aan het gedeelte na de Duindorpbrug vallen dus evenzo onder het regiem van het servituut.
- 17.) (Blz. 17). Bij het servituut staat "Duindorpdam". Op Scheveningen en met name Duindorp spreekt men van Duindorpbrug. De kaart van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Den Haag / Statenkwartier MSP/45/04 (bijgevoegd aan het bestemmingsplan) geeft dit ook zo aan. De gemeente gebruikt deze benaming evenzo in haar melding "Nachtontheffing standaard sluitingstijden horeca" op het internet. Wij stellen voor om eenduidig in te voeren in het bestemmingsplan; Duindorpbrug (Duindorpdam).
- 18.) (Blz. 18. Punt 2.4.2.1.). Alinea die begint met "Duivelandsestraat". Dit is niet meer geheel conform de huidige situatie. Nadat het Hof van Scheveningen / Zeemeeuw I + II zijn gerealiseerd gaat er evenzo aardig wat autoverkeer via de betonplaten bij de Pluvierstraat naar de Kranenburgweg uit / in de wijk of via de Houtrustweg. In de toekomst blijft de betonplaten een verkeersweg.
- 19.) (Blz. 18. Punt 2.4.2.2.). Hier is niets opgenomen over een nieuwe tramlijn naar Scheveningen Haven ondanks dat de besluitvorming reeds is afgerond. Het enige wat nog besloten moet worden is het tracé. Deze tramlijn heeft zeker invloed voor Duindorp. Verder is een verwijzing naar het punt 3.6.2. (blz. 37) verderop in het plan wenselijk.
- 20.) (Blz. 18. Punt 2.4.2.3.). Hier staat dat "ligt er een fietspad langs de duinen ter plaatse van de Wieringsestraat". Dit is niet correct. De Wieringsestraat is het fietspad (situatie na 2009 herstructurering Duinstrip). We verzoeken dit aan te passen.
- 21.) (Blz. 19. Punt 2.4.6.). Is het niet verstandig om hier op te nemen dat er evenzo leidingen lopen van de Zeewaterwarmtecentrale voor het verwarmen van een 750 nieuwbouwwoningen om deze te voorzien van warmte in het kader van de doelstelling van de gemeente m.b.t. de CO2 reductie. Tevens dat dit mogelijk kan worden gewijzigd met de realisatie van het gemeentelijk voornemen "De Warmterivier".
- 22.) (Blz. 20. Punt 2.5.2. Cultuur en Ontspanning). We beseffen dat dit punt disputabel is. Maar in het Trefpunt en Ons Centrum wordt hier eveneens iets gedaan aan gedaan. Met name in het Trefpunt repeteren en treden de "Trefpuntzangers" op. Of dit cultuur is laten we in het midden maar op Duindorp zien we het zeker als ontspanning. Het kan evenzo in punt 2.5.7.2. Welzijn of punt 2.5.7.3. Overig onder de aandacht worden gebracht.
- 23.) (Blz. 20 Punt 2.5.7.1.). Feitelijk is de situatie dat het kinderdagverblijf 2Samen "de Albatros", Tesselsestraat 63B in het bestemmingsplan, maar op de muur staat huisnummer 61 B (!?), is gesloten. Daar zit momenteel antikraak in. Tesselsestraat 75 is de cbs De Meerpaal en Tesselsestraat 75A is obs De Tweemaster met hun dependance op nr. 114. We verzoeken de tekst te actualiseren.
- 24.) (Blz. 21. Punt 2.5.7.3. Overig) Wij stellen voor de tekst te wijzigen in de volgende tekst: "Op een ruimte achter de Pnielkerk is de kinderboerderij Beestenboel en een speeltuin gesitueerd. In de volksmond wordt dit de Tesselseweide genoemd maar formeel is het Tesselsestraat. Er staan drie aparte gebouwen; Tesselsestraat 71, het wijk- en dienstencentrum "Het Trefpunt"; Tesselsestraat 59, de ontmoetingsruimte "Ons Centrum" onderdeel van de gemeente Prinses Julianakerk en Tesselsestraat 61. Het gebouw op nummer 61 heeft een maatschappelijke functie maar het daar gevestigde kinderdagverblijf is vertrokken. Momenteel zit daar antikraak. Naar een maatschappelijke bestemming voor de wijk dan wel Scheveningen wordt nog onderzoek verricht."

Hoofdstuk 3

Voor dit hoofdstuk hebben we de volgende punten die naar onze mening verduidelijking verdienen dan wel aanpassing behoeven:

- 25.) (Blz. 26. Punt 3.3.1.). In de 6e alinea staan vermeld de militaire terreinen met de daarbij behorende zend- en ontvangstinstallaties. Welke terrein wordt hiermee bedoeld? Want defensie heeft het zenderpark bij de Zeezwaluwstraat verlaten en ontmanteld in 2014.
- 26.) (Blz. 28. Punt 3.3.4.1.). In de laatste zin is opgenomen "economische crisis" echter de regering spreekt momenteel over "de economische situatie" want zij heeft gesteld dat de crisis voorbij is. We zouden deze zin graag zien verwijderd of de gemeente moet deze zin gebruiken als kapstok om de Crisiswet en Herstelwet te kunnen gebruiken.
- 27.) (Blz. 32). Hier zagen we graag een nieuw punt opgenomen 3.4.4.5. Westduinpark. Het Westduinpark is Natura 2000 en volop in ontwikkeling. Op Duindorp zijn we niet tegen het verbeterprogramma in zijn totaliteit. Alleen op een enkel punt is er veelvuldig een probleem namelijk; zand. In het oude bestemmingsplan was opgenomen dat de bewoners van Duindorp overlast hebben van stuifzand afkomstig van de duiden en het strand. Dit is correct maar er was mee te leven. Nu heeft men stukken duin afgeplagd om meer open duin te verkrijgen. De redenering is dat de natuur zijn beloop moet hebben. Alleen op het smalste stukje van het Westduinpark voor Duindorp heeft men rigoureus afgeplagd. Aangezien er veelal wind uit het westen waait, waait het zand Duindorp in en tot op de Tesselseweide heeft men er nu last van. De natuur verplaatst zo niet het zand in de duinen tot versterking van die duinen maar het zand verdwijnt uit de duinen in de ORAC's. We hopen dat in het nieuwe beheerplan Westduinpark hiervoor een oplossing komt.
- 28.) (Blz. 38. Punt 3.6.2. Gemeentelijk beleid, autoverkeer). De laatste zin staat regelmatig op gespannen voet met de realiteit. Namelijk op de stedelijk hoofdweg, Westduinweg, wordt de doorstromingsnelheid van 20-25 km/u niet gehaald. Het verkeer staat vast. Dit heeft gevolgen voor o.a. het openbaar vervoer buslijn 22.
- 29.) (Blz. 45. Punt 3.8.2. Bedrijven). Kan achter de laatste zin het volgende worden opgenomen: In het bestemmingsgebied hebben de in de bijlage opgenomen objecten een andere bestemming dan wonen. De bestemming is aangegeven achter het object. Op blz. 68 van dit bestemmingplan geeft u min of meer aan dat u dit al heeft. Tevens is het zo dat de werkelijkheid niet in overeenstemming is met de bijgevoegde kaart. Bijvoorbeeld Zeezwaluwstraat 273 staat op wonen maar de eigenaar Vestia biedt deze ruimte aan voor verhuur als bedrijfsruimte. Een lijst in de bijlage maakt het overzichtelijker en kan evenzo snel de kaart worden aangepast.
- 30.) (Blz. 47. Punt 3.8.3. Detailhandel). In de laatste alinea staat dat op het Tesselseplein ruimte is voor twee ambulante handelsondernemingen. Er staat er één, de bloemenkiosk. Waar zou volgens u de andere moeten komen? Wij zagen graag dat deze tweede plaats vervalt. Immers er is volgens ons geen noodzaak toe gelet op de leegstand van de winkelpanden. Zie hiervoor uw besluit tot het verlenen van een omgevingsvergunning Tesselseplein 18 en 19 (ombouwen winkel naar woning).

Hoofdstuk 4.

Voor dit hoofdstuk hebben we de volgende punten die naar onze mening verduidelijking verdienen dan wel aanpassing behoeven:

31.) Punt 4.3. Externe Veiligheid.

- 1.) (Blz. 55). NIBG. U stelt dat bij een brand in het filmarchief (NIBG) het gevaar voor de toxische gaswolk te verwaarlozen is. U beroept zich op een rapport van Effectis Nederland BV. Echter bij zuidwesten wind waait een toxische gaswolk naar Duindorp. De nieuwbouwwoningen hebben in het kader om te voldoen aan hun EPe een warmte terugwin-installatie. Deze zuigt buitenlucht aan om de binnenlucht van de woning te verversen. Bij een calamiteit moet men in deze woningen niet alleen "ramen en deuren sluiten" maar evenzo de installatie uitschakelen! Effectief Nederland BV maakt hier geen melding van dus wij stellen een betere analyse op dit gebied op prijs en evenzo het aanpassen van de regels bij de hulpdiensten. Overigens ook de basisscholen en het wijkcentrum Het Trefpunt hebben een installatie die buitenlucht naar binnen zuigt.
- 2.) In de afvalwaterzuiveringsinstallatie was altijd zuivere zuurstof opgeslagen. Deze is zeer explosief. U vermeldt hier niets over dus onze vraag is, is dit nog zo en zijn er voldoende veiligheidsmaatregelen genomen?
- 3.) Wij zagen graag opgenomen in het bestemmingsplan onder externe veiligheid; Vuilstort Westduinpark. In het verleden was er een vuilstort in het Westduinpark in de nabijheid van Duindorp. Dit heeft en houdt de gemoederen bezig. Er is geconstateerd dat er toch enige vervuiling is en dat dit in het grondwater

terecht komt. Dit grondwater beweegt zich richting Duindorp. We weten dat de gemeente dit monitort maar wij zagen dit onderwerp graag opgenomen bij dit hoofdstuk. Zie hiervoor het GGD Haaglanden rapport "Voormalige vuilstortplaatsen in het Westduinpark in relatie tot gezondheid in Den Haag" april 2014.

32.) (Blz. 54. Buisleidingen) Onder de Houtrustweg bevinden zich buisleidingen die deze weg een kwetsbare status geven. Bovendien is het een deel van de zeewering. Het betreft het deel van de Houtrustweg vanaf de Duindorpbrug (Duindorpdam) naar het strand. We weten niet of deze opmerking hier of ergens anders in het bestemmingsplan kan worden opgenomen.

33.) (Blz. 57. Punt 4.5. Geur). Het bestemmingsplan maakt geen melding van de schoorsteen die dicht bij zee staat en een functie heeft voor de afvalwaterzuiveringsinstallatie. Afhankelijk van de wind kan Duindorp daar last van hebben dan wel de te bouwen woningen op het voormalig Norfolkterrein.

34.) (Blz. 58. Punt 4.7.2. Boswet.) Dit geheel is bijzonder onduidelijk en verwarrend. In het begin staat er dat de grote groengebieden onder de Boswet vallen. In de laatste zin staat er "De Boswet is niet van toepassing op de Bosjes van Poot"!! Volgens het bestemmingsplan is het duinbos (Natura 2000) en de gemeente vraagt volgens onze informatie subsidie aan bij het Rijk, met een beroep dat dit gebied valt onder de Boswet, om het geheel te onderhouden. Hoe zit het nu?

Hoofdstuk 5

Voor dit hoofdstuk hebben we de volgende punten die naar onze mening verduidelijking verdienen dan wel aanpassing behoeven:

35.) (Blz. 61. Punt 5.2.2. Projectbesluiten). In het vorige bestemmingsplan was geen energie installatie aan de Tesselsestraat 75 opgenomen. Nu is daar een vergunning voor afgegeven maar de aanvrager heeft hier tot op heden geen invulling aangegeven. Wij vinden dat hier geen windmolen (want daar ging het om) op een schoolplein mag worden geplaatst en wel om de volgende redenen:

1. Veiligheid. De voormalig wethouder Norder heeft de windmolen bij het zuidelijk havenhoofd om deze reden laten verwijderen i.v.m. de toekomstige bouw op het voormalig Norfolkterrein.

2. De toegestane hoogte kan niet meer toereikend zijn immers moet met de mogelijkheid rekening worden gehouden dat de bestaande woningen aan de Tesselsestraat een dakopbouw erbij kunnen krijgen (zie bestemmingplan punt 5.2 Ontwikkelingen).

3. De school overweegt de afgegeven vergunning in te laten trekken.

36.) (Blz. 65. punt 5.3 Ladder voor duurzame verstedelijking). In het bestemmingsplan is niets opgenomen over "vergroening in versteende wijken". Over dit onderwerp heeft de Gemeenteraad toch een motie heeft aangenomen. Duindorp ligt fantastisch tussen duinbos en duinen maar de wijk zelf is dicht op elkaar gebouwd en er zijn weinig tuinen. Bovendien zijn de tuinen van die omvang dat er zo goed als geen ruimte is voor bomen e.d. Veel tuinen zijn in feite een achterplaats. Is de problematiek van versteende wijken op Duindorp niet van toepassing?

Hoofdstuk 7

Voor dit hoofdstuk hebben we het volgende punt dat naar onze mening verduidelijking verdienen dan wel aanpassing behoeft in het bestemmingsplan:

37.) (Blz. 83. Punt 10. HTM). Hier wordt aangegeven dat er onderzoek is naar een mogelijke tramverbinding met het voormalige Norfolkterrein. Hierover heeft de Gemeenteraad reeds een besluit genomen. HTM heeft het over een verlegging van tram 12. Hier staat ook dat "het plan geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen". Wij zijn van mening dat dit bestemmingsplan onvoldoende aandacht besteedt aan de ontwikkeling op OV gebied terwijl deze er wel zijn. Graag zien we duidelijke informatie over OV opgenomen in dit plan daar waar dit behoort te staan."

Ten aanzien van deze zienswijze merkt het college het volgende op:

Met dank aan de minutieuze lezing van de toelichting door reclamanten, inwoners van Duindorp, wordt besloten tot een aantal wijzigingen/aanvullingen van de toelichting. Puntsgewijs wordt het volgende overwogen.

1. Benaming Afvoerkaal – Verversingskanaal

Dit onderwerp wordt ook naar voren gebracht in de zienswijze van de Bomencommissie Vogelwijk.

Onderkend wordt dat het Afvoerkanal de officiële benaming is en daarbij wordt tevens geconstateerd dat in de volksmond Verversingskanaal wordt gebruikt. Beide benamingen zijn derhalve gangbaar. Een vergelijking kan hier worden getrokken met "Nederland" en "Holland" voor het aangeven van het gehele

land. Het feit dat in de toelichting beide benamingen worden gebruikt, is dit niet van zodanige orde dat dit tot een spraakverwarring zou leiden. Ook zijn er geen juridische consequenties aan verbonden. Volstaan wordt derhalve om in de hoofdstuk 1 van de toelichting –evenals dat reeds in 2.4.4. (Water) is vermeld- het gebruik van de twee benamingen voor hetzelfde stuk water te benoemen.

2-8. Begrenzing van het plangebied

Dit onderwerp wordt ook naar voren gebracht in de zienswijze van de Bomencommissie Vogelwijk. Volgens vaste jurisprudentie komt aan de raad beleidsvrijheid toe bij het bepalen van de begrenzingen van een bestemmingsplan tenzij de planbegrenzing niet zou strekken ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Van strijd met een goede ruimtelijke orde is naar ons oordeel geen sprake.

De bestemmingsplannen Duindorp (2004) en Bosjes van Poot (1990) zijn meer dan tien jaar oud en dienen te worden geactualiseerd. Gekozen is om deze direct aan elkaar grenzende plangebieden in een geactualiseerd en conserverend bestemmingsplan samen te voegen, met een regeling welke aansluit op de voorheen geldende bestemmingsregelingen.

Daarnaast is gekozen voor een logische begrenzing, zodat er geen “gaten vallen” met restgebieden waar nog geen geactualiseerde regeling voor is vastgesteld. Ook is er voor gekozen –evenals dat de laatste jaren in de gehele gemeente het geval is- om de begrenzing in principe op het midden van de weg te laten vallen in plaats van op de voorgevelrooilijn, tenzij dat wegdek reeds valt in een recent vastgesteld bestemmingsplan. Dit laatste is het geval met betrekking tot de Houtrustweg vanaf de Duindorpbrug, welke valt binnen het inmiddels onherroepelijke bestemmingsplan Scheveningen-Haven. Ook voor het Natura 2000-gebied Westduinpark, waarbinnen de natuurspeeltuin Wieringsestraat is gelegen- geldt nog een actuele regeling, te weten de beheersverordening Westduinpark (2010). Voor het onttrekken van een deel van dat Natura 2000-gebied, en het wijzigen van de nu gekozen plangrenzen in verband met het gebruik van een speeltuin, is hier onvoldoende grond aanwezig. Dit geldt ook voor de zogenaamde Zendduinen, welke vallen binnen ofwel de beheersverordening Westduinpark, ofwel het bestemmingsplan Scheveningen-Haven.

De beide hoofddeelgebieden zijn weliswaar verschillend –een natuurgebied en de aangrenzende door natuur en duinen omringde woonwijk-, maar niet zo verschillend of op zichzelf staand, dat deze niet in een gezamenlijke regeling zou zijn te vatten. Juist door de voorgaande bestemmingsplannen in één plan te vatten wordt ook het grotere verband, de invloed van de ligging, duidelijker.

Gelet op het feit dat binnen het bestemmingsplan Bosjes van Poot (1990) niet alleen Natura 2000-gebied is gelegen, maar tevens de Afvalwaterzuiveringsinstallatie Houtrustweg, discotheek Westwood en een rij woningen aan de Nieboerweg, wordt een beheersverordening in dit geval minder gepast geacht, ondanks het feit dat er geen ontwikkelingen worden voorzien.

Het betrekken van de Bosjes van Poot bij de Vogelwijk is ook gelet op de actualiseringsplicht niet aan de orde. De procedure voor een nieuw bestemmingsplan voor de Vogelwijk verkeert nog in een beginfase. Het plangebied Duindorp-Bosjes van Poot ziet derhalve op zowel Natura 2000-gebied, welke status van invloed is op de ruimere omgeving, als op de naastgelegen woonwijk Duindorp en enkele andere belangen. Tevens is aan het plangebied toegevoegd het gemaal aan de Houtrustweg, welke (nog) valt binnen het plangebied Statenkwartier (1992), vanwege het directe verband met de naastgelegen Afvalwaterzuiveringsinstallatie.

De vraag in welk stadsdeel een plangebied ligt, is een administratieve kwestie en speelt geen rol bij het bepalen van bestemmingsplangrenzen. Ook de begrenzing van de Rijks- dan wel gemeentelijke beschermde stadsgezichten is daarbij niet van doorslaggevende ruimtelijke orde.

Behalve een mogelijkheid van dakopbouwen in Duindorp worden geen ontwikkelingen binnen het plangebied voorzien, dan wel mogelijk gemaakt. Aan het Natura 2000-gebied is de zeer beschermende bestemming “Natuur” gegeven.

Het argument dat de planbegrenzing, dan wel de toelichting onduidelijk zou zijn, wordt niet onderschreven. In hetgeen reclamanten hebben aangevoerd worden geen argumenten gelezen op grond waarvan –ondanks het conserverende uitgangspunt en gelet op de actualiseringsplicht- gekozen had moeten worden tot twee of meer aparte regelingen, dan wel een wijziging van de gekozen plangrenzen.

9. In hoofdstuk 2.2 worden in de zin “In het natuurgebied van het Westduinpark is tussen circa 1915 en 1930 op een min of meer rechthoekig grondplan, grenzend aan het in 1888-1889 gegraven Afvoerkanaal, de woonwijk Duindorp aangelegd” de woorden “het Westduinpark” vervangen door “de duinen”, zijnde historisch correcter.

10. In hoofdstuk 2.2 wordt na de woorden “de gemeente-architecten W. Greve en G. Albers” voor de volledigheid toegevoegd “en J.J. Gort”.

11. Naar aanleiding van de zienswijze en inbreng van de Bomencommissie Vogelwijk op het punt van de achtergrond van de Bosjes van Poot zal de toelichting in hoofdstuk 2.3.1.2 worden aangepast. Het benoemen van dit deelgebied als Bosjes van Poot in hoofdstuk 2.2 is niet onjuist en maakt bovendien voor een ieder duidelijk welk gebied wordt bedoeld.

12. In hoofdstuk 2.3.1.1 worden na “Karakteristiek voor” de woorden “het Rijksmonument woonhof” tussengevoegd ter verduidelijking.

13. In hoofdstuk 2.3.1.1 wordt wegens overbodigheid de tussenkop “De Atlantikwall” geschrapt. Aan de bunker, welke een gemeentelijk onder het zand gelegen monument betreft, is speciale aandacht besteed in hoofdstuk 2.3.1.4. De toelichting behoeft op dit punt geen verdere aanvulling.

14. Aan het slot van hoofdstuk 2.3.1.1 wordt aandacht besteed aan het Monumenteninventarisatieproject Den Haag 1850-1940 (MIP), dat in 1992 is gepubliceerd. Het MIP maakte melding van de typologische waarde van de drie hoven, waaronder Meeuwen- en Pluvierhof. De laatste zin van deze paragraaf maakt melding van de wijzigingen nadien, te weten de sloop van de Meeuwen- en Pluvierhof in het kader van de grootscheepse herstructurering, alsmede van het feit dat de Zeezwaluwhof behouden is gebleven. De toelichting is correct op dit punt.

15. In hoofdstuk 2.4.1 wordt de zin “De voormalige hoven van het complex Afvoerkanaal-west en de twee latere bouwblokken ten noorden daarvan, hebben echter een afwijkende oriëntatie evenwijdig aan de Houtrustweg.” geschrapt omdat het deels verouderde informatie bevat.

16. In hoofdstuk 2.4.1 onder de kop Akte van Schenking (verversingskanaal)/servituut wordt de zin “Uit kadastraal...Duindorpdam” geschrapt wegens overbodigheid.

17. Begin jaren 2000 is de oude overbrugging van het kanaal vervangen door een andere constructie, de Duindorpdam. Daarbij is feitelijk een (verkeers)plein ontstaan. Duindorpdam is tevens de officiële benaming. In het bestemmingsplan wordt eenduidig deze benaming aangehouden. In hoofdstuk 2.4.2.1 wordt na de eerste vermelding van het woord “Duindorpdam” de zinsnede “(ook wel Duindorpdam genaamd)” toegevoegd in plaats van de daar overbodige en derhalve te schrappen vermelding “(Nieboerweg)”.

18. De beschrijving in 2.4.2.1 (gemotoriseerd verkeer) bevat een beschrijving van het plangebied overeenkomstig de huidige situatie. In de paragraaf is ook aangegeven dat de Houtrustweg zal worden gereconstrueerd in het kader van de ontwikkelingen die op het Norfolkterrein zullen gaan plaatsvinden en dan zal worden opgewaardeerd tot een wijkontsluitingsweg. Daarmee is de bestaande situatie overeenkomstig het doel van Hoofdstuk 2 (Beschrijving van de bestaande situatie) op juiste wijze beschreven.

19. Hoofdstuk 2 is een beschrijving van de bestaande situatie en als zodanig is de paragraaf “openbaar vervoer” aldaar correct. In Hoofdstuk 3.6.2 (Beleidskaders, Verkeer en infrastructuur) onder de kop “Openbaar vervoer” zal de tekst worden aangevuld. Vorig jaar is er een participatietraject gestart voor de Tramverbinding Scheveningen Haven / Norfolk-terrein. Een Adviesgroep heeft de afgelopen 9 maanden onderzocht welke tracé en welke tramverbinding de voorkeur heeft. In deze Adviesgroep waren de wijken Duindorp, Scheveningen Haven, Scheveningen Dorp en Statenkwartier vertegenwoordigd (daarnaast nog 8 andere belangenverenigingen).

De tracéstudie omvatte de tramlijnen 1, 11, 12 en 17 en de routes Nieboerweg (NBW), Kranenburgweg (KBW), Willem de Zwijgerlaan (WDZ) en de Westduinweg (WDW). De beslisvorming is nog niet afgerond, een definitief tracé is nog niet bekend, en derhalve ook niet of dit gevolgen heeft voor het plangebied. De toelichting wordt in hoofdstuk 3.6.2. verduidelijkt op dit punt. Overigens komt het onderzoek naar een mogelijke tramverbinding wel aan de orde in de vooroverlegreactie van de HTM (hoofdstuk 7.1 onder 10). De HTM heeft ingestemd met het voorliggende bestemmingsplan en aangegeven dat aanpassingen niet nodig zijn.

20. De zin betreffende de Wieringsestraat zal anders worden geformuleerd.

21. Hoofdstuk 2.4.6 (Kabels en leidingen) beschrijft de bestaande situatie naar ons oordeel op juiste wijze. Het gaat in op planologisch relevante leidingen welke als zodanig moeten worden bestemd. Dit betreft in dit geval een grote drinkwaterleiding en een ondergrondse rioolleiding welke op de verbeelding zijn vastgelegd.

22. Hoofdstuk 2.5.2 zal worden aangevuld met de door reclamanten gegeven informatie over cultuur en ontspanning in Duindorp.

23. Om verwarring over huisnummers te voorkomen, welke voor een toelichting immers niet planologisch relevant zijn, wordt de tekst van hoofdstuk 2.5.7.1 vereenvoudigd.

24. In hoofdstuk 2.5.7.3. (Maatschappelijk, overig) is reeds op correcte wijze geformuleerd. De Tesselweide aan de Tesselsestraat heeft een bestemming Groen en wordt al benoemd in hoofdstuk 2.5.8.

25. De zin inzake militaire terreinen in hoofdstuk 3.3.1, welke ingaat op het Rijksbeleid en de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, ziet op dergelijke terreinen en bijbehorende voorzieningen in brede zin binnen de gehele gemeente Den Haag, niet slechts Duindorp. De passage behoeft geen aanpassing.
26. Of er sprake is van een crisis of een "situatie" is voor een bestemmingsplan als het onderhavige niet ruimtelijk relevant, maar gelet op de indringendheid van een woord als "crisis" wordt het gewijzigd in "situatie".
27. Naar aanleiding van de zienswijze en kennis inbreng van de Bomencommissie Vogelwijk (onder 5) zal in de toelichting meer specifieke aandacht aan het Natura 2000-gebied worden besteed.
28. De Westduinweg is buiten het plangebied gelegen en de betreffende paragraaf inzake autoverkeer geeft het gemeentelijk beleid en gewenste doorstromsnelheden weer.
29. Nee, deze paragraaf gaat over het Haagse beleid inzake bedrijven en niet over specifieke adressen. Uit de verbeelding en bijbehorende regels volgt zeer duidelijk welke bestemmingen in het gehele plangebied zijn opgenomen.
30. De toelichting is op dit punt inderdaad verouderd en wordt gecorrigeerd. In het bestemmingsplan wordt ambulante handel mogelijk gemaakt op basis van de algemene gebruiksregels. Deze regeling, welke voortvloeit uit het beleid, de Nota Markten, Straathandel en Kiosken, ziet ook op de in het plangebied aanwezige ambulante handelsondernemingen.
31. Het hoofdstuk Externe Veiligheid, 4.3 is opgesteld op advies van de Omgevingsdienst Haaglanden en de Hulpverleningsregio Haaglanden (Brandweer). Voor wat betreft het plangebied zijn alle mogelijke bronnen en risico's uitgebreid beschreven en onderbouwd. De conclusie is dat het onderwerp externe veiligheid geen belemmering vormt voor het bestemmingsplan. Zoals aangegeven zal bij mogelijke ontwikkelingen in de toekomst rekening worden gehouden met het advies van de Hulpverleningsregio. De zienswijze geeft onvoldoende aanleiding om aan deze advisering voor wat betreft het plangebied te twijfelen, dan wel dat er sprake is van onvoldoende waarborgen met betrekking tot de veiligheid van de bewoners. Voor wat betreft het onderwerp grondwater wordt verwezen naar de daarvoor geëigende plek, de waterparagraaf, hoofdstuk 3.5, welke is opgesteld in samenwerking met het Hoogheemraadschap van Delfland en paragraaf 3.5.2. in het bijzonder, welke ziet op alle wateraspecten van het plangebied. Het onderwerp water is daarin afdoende onderbouwd.
32. Ter plaatse van de Houtrustweg zijn op de verbeelding diverse bestemmingen opgenomen, waaronder een dubbelbestemming Leiding-Riool ten behoeve van een ondergrondse rioolleiding met de daarbij behorende beschermingszone, een dubbelbestemming Waterstaat-Waterkering en een gebiedsaanduiding "overige zone-waterstaat beschermingszone". In de toelichting is dit beschreven in de waterparagraaf, hoofdstuk 3.5. De belangen van de leiding, de waterkering en de beschermingszone zijn in het bestemmingsplan met de daarbij behorende verbeelding van voldoende waarborgen voorzien.
33. Dit onderdeel van de zienswijze is onjuist: er wordt in hoofdstuk 4.5 (Geur) onder meer aandacht besteed aan een schoorsteen in de duinen. Deze paragraaf is tot stand gekomen na advisering van de Omgevingsdienst Haaglanden. Geconcludeerd wordt dat geur geen belemmering vormt voor het plangebied, alsmede dat rondom de schoorsteen in het geheel geen sprake is van een contour.
34. De toelichting is inderdaad op dit punt niet duidelijk en er is abusievelijk een fout in gesloten. De Boswet is wel van toepassing op de Bosjes van Poot.
35. Hoofdstuk 5.2.2 (projectbesluiten en omgevingsvergunningen) vermeldt enkele gedurende de laatste planperiode verleende omgevingsvergunningen (uit 2007 en 2009). Het besluit tot verlening van de vergunning voor Tesselsestraat 75 (jaar 2009) heeft zijn eigen procedure doorlopen en is derhalve ook volgens vaste jurisprudentie geen onderwerp in deze bestemmingsplanprocedure.
36. In de toelichting wordt geen overzicht gegeven van moties van raadsleden, maar wordt wel uitvoerig ingegaan op het beleid, beleidsnota's inzake diverse onderwerpen, waaronder het onderwerp groen. Met reclamant wordt beaamd dat Duindorp inderdaad fantastisch is gelegen in dit opzicht. Dat de wijk van oudsher dicht is bebouwd is een feit. Alhoewel Den Haag door velen als een zeer groene stad wordt ervaren, is dit niet overal het geval en om die reden acht de gemeente het groener inrichten van versteende wijken van groot belang. Voor wat betreft het bestemmingsplan wordt opgemerkt dat dit een groenere inrichting van het plangebied niet in de weg staat. Binnen de diverse bestemmingen zijn de gronden mede bestemd voor groen. Opgemerkt wordt, dat de gemeente initiatieven voor leefbaarheid en bewonersparticipatie op dit gebied ook verwelkomt. Zo was het ook over 2015 mogelijk subsidie aan te vragen voor het aanleggen van groene daken op woningen. Verder is het onder voorwaarden mogelijk om zonder vergunning een geveltuintje aan te leggen. Het geheel van bestaande mogelijkheden draagt bij aan een groenere inrichting van de stad.
37. Verwezen wordt hetgeen is overwogen onder punt 19, waar het onderwerp openbaar vervoer reeds is besproken.

Conclusie: Gelet op de bovenstaande reactie verklaart het college de zienswijze gedeeltelijk gegrond in die zin, dat

- in hoofdstuk 2.2 worden in de zin *“In het natuurgebied van het Westduinpark is tussen circa 1915 en 1930 op een min of meer rechthoekig grondplan, grenzend aan het in 1888-1889 gegraven Afvoerkanaal, de woonwijk Duindorp aangelegd”* de woorden *“het Westduinpark”* vervangen door *“de duinen”*, zijnde historisch correct;
- in hoofdstuk 2.2 wordt na de woorden *“de gemeente-architecten W. Greve en G. Albers”* voor de volledigheid toegevoegd *“en J.J. Gort”*;
- in hoofdstuk 2.3.1.1 worden na *“Karakteristiek voor”* de woorden *“het Rijksmonument woonhof”* tussengevoegd ter verduidelijking;
- in hoofdstuk 2.31.1 wordt wegens overbodigheid de tussenkop *“De Atlantikwall”* geschrapt;
- in hoofdstuk 2.4.1 wordt de zin *“De voormalige hoven van het complex Afvoerkanaal-west en de twee latere bouwblokken ten noorden daarvan, hebben echter een afwijkende oriëntatie evenwijdig aan de Houtrustweg.”* geschrapt omdat het deels verouderde informatie bevat;
- in hoofdstuk 2.4.1 onder de kop *Akte van Schenking (verversingskanaal)/servituut* wordt de zin *“Uit kadastraal...Duindorpdam”* geschrapt wegens overbodigheid;
- in hoofdstuk 2.4.2.1 wordt na de eerste vermelding van het woord *“Duindorpdam”* de zinsnede *“(ook wel Duindorpbrug genaamd)”* toegevoegd in plaats van de daar overbodige en derhalve te schrappen vermelding *“(Nieboerweg)”*;
- in hoofdstuk 3.6.2 onder de kop *“Openbaar vervoer”* wordt de zin *“Een deelgesitueerd zijn.”* geactualiseerd en vervangen door de volgende passage: *“Een tracéstudie moet duidelijk maken via welke tracé de tram naar de eindhalte gaat rijden. De beslisvorming is nog niet afgerond, een definitief tracé is nog niet bekend, en derhalve ook niet of dit gevolgen heeft voor het plangebied.”*;
- in hoofdstuk 2.4.2.3 wordt de zinsnede *“en ligt er een fietspad langs de duinen ter plaatse van de Wieringsestraat.”* gewijzigd in *“en is de Wieringsestraat een fietspad langs de duinen.”*;
- aan hoofdstuk 2.5.2. (Cultuur en ontspanning) wordt de volgende zin toegevoegd: *“Ook in Het Trefpunt en Ons Centrum in Duindorp wordt gelegenheid geboden voor culturele en ontspanningsmogelijkheden.”*;
- in hoofdstuk 2.5.7.1 wordt het cijfer 75 in de tweede zin geschrapt. Tevens wordt de zin *“In Duindorp ...Zeezwaluwstraat 4”* vervangen door de zin *“In Duindorp is ook een aantal kinderdagverblijven gelegen.”*;
- in hoofdstuk 3.3.4.1. wordt het woord *“crisis”* gewijzigd in *“situatie”*;
- in hoofdstuk 3.8.3 (Detailhandel) de laatste zin *“(In onderhavig ... (1).)”* herformuleren tot: *“In onderhavig bestemmingsplan wordt ambulante handel mogelijk gemaakt op basis van de algemene gebruiksregels.”*;
- in hoofdstuk 4.7.2 (Boswet) is abusievelijk een fout in de tekst geslopen. De op een na laatste zin *“(De Boswet ...bosbestemming hebben.)”* vervalt, alsmede in de laatste zin *“(De Boswet...Poot.)”* vervalt het woord *“niet”*.

Voor het overige verklaart het college de zienswijze ongegrond.

3. Ra 2015.259 Reclamant

De volgende zienswijze is geciteerd:

“Op de website van de Gemeente Den Haag is het ontwerpbestemmingsplan Duindorp-Bosjes van Poot bekend gemaakt. Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar over dit ontwerpbestemmingsplan dat ter inzage is gelegd van 6-11-2015 tot en met 17-12-2015. Een aantal argumenten ligt aan deze zienswijze ten grondslag. Deze komen hieronder in mijn betoog aan de orde.

Deze zienswijze heeft daarin in het bijzonder betrekking op onderstaande kadastrale gegevens, ook bekend als Zeezwaluwstraat nr. 2 te Den Haag. In mijn zienswijze zal ook aan dit perceel worden gerefereerd.

Kadastrale gegevens:

Kadastrale gemeente: 'S GRAVENHAGE AO Sectie: AO Perceel: 998

Motivatie

In de hieronder volgende alinea's zal ik per argument aangeven wat mijn zienswijze is.

Mijn zienswijze luidt als volgt:

1. Het doel van dit ontwerpbestemmingsplan komt niet overeen met de wijzigingen die plaatsvinden ten opzichte van het huidige bestemmingsplan.

Op pagina 7 van het ontwerpbestemmingsplan (documentnaam: Duindorp - Bosjes van Poot_Toelichting) wordt aangegeven dat het doel is om de bestaande ruimtelijke structuur vast te leggen en een juridisch planologisch kader te bieden. Echter, in het bestemmingsplan zelf worden zeker op individueel niveau forse aanpassingen gedaan aan de mogelijkheden van burgers om te bouwen of te verbouwen. Dat stemt niet overeen met het doel zoals omschreven. Zeker in een maatschappij waarin we van een overheid verwachten dat deze betrouwbaar is, moet het beoogde doel overeenkomen met het werkelijke doel dat wordt bereikt met het plan. In mijn persoonlijke geval worden mijn bouw mogelijkheden sterk beperkt in dit ontwerpbestemmingsplan. Zo kan ik onder het huidige bestemmingsplan een extra etage bouwen op de woning en in het nieuwe bestemmingsplan is dit niet mogelijk. Over dit specifieke punt zal ik onder 2. mijn zienswijze verder toelichten. Daarnaast bestaat het ontwerpbestemmingsplan uit de wijk Duindorp, maar ook delen van de Vogelwijk en Statenkwartier. In die zin is het opmerkelijk dat de nieuw te bouwen woningen aan de Houtrustweg die praktisch gezien direct aan de wijk grenzen, buiten dit bestemmingsplan zijn gehouden. Zeker als het gaat om de bouwhoogtes van de daar te bouwen appartementen en woningen, is er geen overeenkomst met het voorontwerpbestemmingsplan zoals dit nu is gepubliceerd voor Duindorp. Waarom is de bestemming van de nog te bouwen woningen aan Houtrustweg op het oude Norfolkterrein en het perceel aan de vierde haven niet meegenomen in het voorontwerpbestemmingsplan Duindorp Bosjes van poot?

2. De bouw mogelijkheden voor Zeezwaluwstraat nummer 2 (AO 998) worden sterk beperkt in het voorontwerp-bestemmingsplan

a. Er is geen duidelijke definitie aanwezig van een smal of breed straatprofiel

In hoofdstuk 5 van het bestemmingsplan (documentnaam: Duindorp - Bosjes van Poot_Toelichting) wordt specifiek aandacht gegeven aan de mogelijkheden van een dakopbouw. De conclusies die hieruit voortkomen zijn onder meer dat maar in enkele straten van de wijk mogelijkheden zijn voor het laten bouwen van een extra bouwlaag op de woning. De Zeezwaluwstraat zit daar niet bij. Eén van de redenen die wordt aangevoerd waarom een extra bouwlaag niet toegestaan is, is het straatprofiel, dat ruim genoeg moet zijn om dakopbouwen toe te staan. In het plan wordt echter nergens ingegaan op wat nu exact wordt verstaan onder een voldoende ruim straatprofiel. Het is namelijk arbitrair wat exact smal en breed is. Waarom wordt dit nergens in het plan objectief weergegeven. Een smalle straat in de wijk is bijvoorbeeld de Terschellingsestraat (zie foto's bijlage 1). Echter, daar zijn in de afgelopen jaren diverse extra bouwlagen op de woningen gezet. Een andere straat die niet breed is maar waar wel hoge bebouwing voorkomt is het derde deel van de Zeezwaluwstraat (zie foto's bijlage 11, foto 5), gelegen tussen de Pluvierstraat en de Wieringsestraat. Hier zijn nieuwbouwwoningen geplaatst van 3 bouwlagen terwijl de straat zelf niet breed is. Waarom is dit wel toegestaan?

b. De bezonningsstudie geeft aan dat een extra bouwlaag geen teruggang in bezonning betekent.

Daarbij bestaat er ook geen correlatie tussen de afmeting van een straat en de hoogte van een gebouw. Dat gegeven wordt ook versterkt door de bezonningsstudie die is bijgevoegd bij dit voorontwerpbestemmingsplan. Op de bladzijde genummerd met 2.4 van het document bijlage bij de toelichting (zie ook bijlage III) wordt voor meetpunt 899 (voorkant) en meetpunt 900 (achterkant) geconcludeerd dat de huidige bebouwing niet voldoet aan de bezonningsduur. Echter, bij het bouwen van een extra bouwlaag neemt de bezonningsduur niet af. In termen van bezonning is er dus ook geen bezwaar om een extra laag toe te staan. Daarnaast zijn alle omringende woningen in de straat van een hoge bebouwing. Zo zijn de woningen tegenover Zeezwaluwstraat nr. 2 tot 20 meter hoog en de panden aangrenzend met de Nieboerweg 18 meter hoog. Daarnaast wordt aan alle andere voorwaarden voor een extra bouwlaag voldaan. Er zijn dus geen objectieve redenen om een extra bouwlaag niet toe te staan. Waarom wordt er voor het genoemde pand aan de Zeezwaluwstraat nr. 2 in dit voorontwerpbestemmingsplan geen mogelijkheid geboden om een extra bouwlaag toe te staan terwijl dit in het huidige plan wel mogelijk is en de bezonning niet verminderd met een extra bouwlaag en er geen andere objectieve redenen zijn om dit niet toe te staan?

c. Er is een onlogische verschuiving in de bij elkaar horende woningen in de bestemmingsplannen. Een belangrijk onderdeel is daarin wat het huidige bestemmingsplan voor Zeezwaluwstraat nummer 2 betekende. In het huidige bestemmingsplan is Zeezwaluwstraat nr. 2 opgenomen in dezelfde lijn als de woningen aan de Nieboerweg en daaraan grenzend de Tesselsestraat (zie bijlage IV). Er is een hele duidelijke omkadering aangebracht dat de woning aan de Zeezwaluwstraat nr. 2 onder dit genoemde

woonblok valt. Daarbij is ook het aantal bouwlagen weergegeven, in dit geval 3. Onder het huidige plan zijn dus 3 bouwlagen toegestaan, ook op Zeezwaluwstraat nr. 2. Het is niet logisch vanuit deze optiek dat de woning aan de Zeezwaluwstraat nr. 2 nu sterk beperkt wordt in de bouwmogelijkheden waarbij ik mij zelfs afvraag of hier niet een fout is gemaakt. Immers, er zijn geen veranderingen in het bouwblok geweest en er zijn geen objectieve redenen om deze woning los te trekken van het in het huidige bestemmingsplan aangegeven bouwblok. Dit is een dermate grote wijziging, dat wij deze redelijkerwijs niet kunnen verwachten. Daarnaast hebben wij inzage gedaan in het huidige bestemmingsplan en de medewerker van de Gemeente Den Haag (dhr. James Laan) gaf zelf ook aan dat hij het zeer vreemd vond en zich afvroeg of hier niet een fout is gemaakt in het voorontwerpbestemmingsplan. Waarom is deze omkadering anders gemaakt dan in het huidige bestemmingsplan? Welke argumenten liggen daaraan ten grondslag? Daarnaast zie ik nog enkele andere mogelijke fouten die ik geplaatst heb bij de plankaarten in bijlage IV. Zijn hier fouten gemaakt?

d. Er ontstaat rechtsongelijkheid tussen bewoners onderling in zeer korte tijd

Daarnaast ontstaat in grote mate rechtsongelijkheid tussen bewoners in de wijk in een zeer korte tijdsperiode en in een hemelsbreed zeer kleine afstand. In de Terschellingsestraat zijn in de afgelopen jaren maar liefst 5 dakopbouwen (extra bouwlaag) geplaatst (zie foto's bijlage I). Deze zijn zeer recent geplaatst terwijl de Terschellingsestraat veel smaller is dan de Zeezwaluwstraat. Dat is ook goed te zien op de foto's in bijlage I. Hierdoor ontstaat in zeer korte tijd rechtsongelijkheid die ik van een betrouwbare overheid niet verwacht. Hoe kan het zo zijn dat een overheid binnen zeer korte tijd een totaal verschillende zienswijze laat zien als het gaat om dakopbouwen op woningen? Waarom wil een overheid hiermee ongelijkheid creëren tussen bewoners onderling in een zeer kort tijdsbestek?

e. Er zit een fout in de arcering in de plankaart

Als laatste zit er een fout in de plankaart behorende bij het voorontwerpbestemmingsplan als het gaat om de stoep die ligt voor M1 gelegen aan de Zeezwaluwstraat. Dit is weergegeven in bijlage V. In deze bijlage is een plankaart opgenomen vanuit het huidige bestemmingsplan en het ontwerpbestemmingsplan. Hierin is goed te zien dat voor de voorgevellijn er een brede stoep is die geen onderdeel is van het pand aan de Zeezwaluwstraat nummer 4 kadastraal bekend als 'S-GRAVENHAGE AO AO 3153. In het voorontwerpbestemmingsplan is deze brede stoep opgenomen als onderdeel van M-1. Dit is niet juist en de kleur van M1 moet lopen tot aan de voorgevel van het pand daar en ruimte tussen de parkeervakken en het pand aan de zeezwaluwstraat nummer 4 moet grijs zijn zoals de overige stoepen in de straat. In bijlage V is ook exact aangegeven hoe de correcte situatie eruit moet komen te zien.

Op basis van de bovenstaande argumenten maak ik bezwaar tegen het ontwerpbestemmingsplan Duindorp-Bosjes van Poot. Naar aanleiding van het voorgaande verzoek ik u met inachtneming van mijn zienswijze het ontwerpbestemmingsplan gewijzigd vast te stellen, namelijk door o.a. 3 bouwlagen toe te staan bij de woning aan de Zeezwaluwstraat nummer 2, kadastraal bekend als 'S GRAVENHAGE AO 998 en de maximale bouw hoogte van deze woning bij te stellen naar 17 meter zodat een extra bouwlaag mogelijk is. Daarbij verzoek ik ook om de woning aan de Zeezwaluwstraat nr. 2 net als in het huidige bestemmingsplan te laten vallen onder het woningblok grenzend aan deze woning dat bestaat uit woningen aan de Nieboerweg en de Tesselsetraat. Daarnaast vraag ik om aanpassing van het bestemmingsplan bij de stoep in de Zeezwaluwstraat zoals omschreven in bijlage V en de fouten die ik hebesignaleerd in de plankaart te herstellen.

Ik ga ervan uit dat u mij van de verdere procedure op de hoogte houdt. Indien nodig ben ik bereid om mijn zienswijze toe te lichten of te verduidelijken indien hier vragen over zijn.”

Ten aanzien van deze zienswijze merkt het college het volgende op:

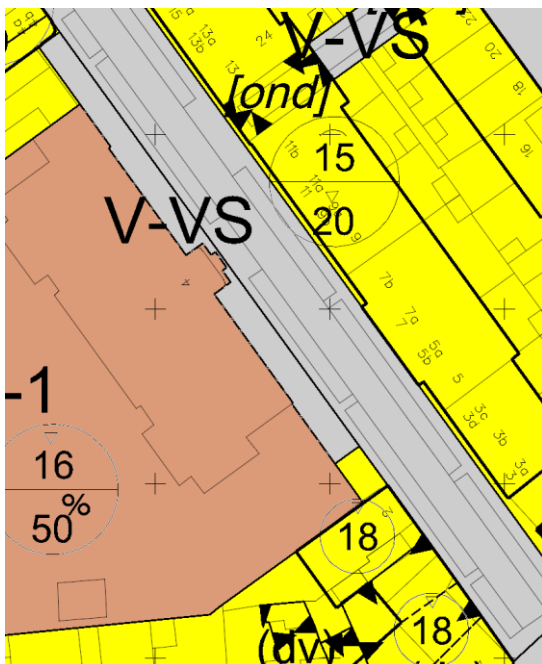
Voorafgaand aan een bespreking van de door reclamant aangevoerde punten, wordt vastgesteld dat de essentie van deze zienswijze is, dat reclamant ons er op wijst dat op de verbeelding de bouwhoogte van het vrijstaand gelegen pand Zeezwaluwstraat 2 niet overeenkomt met de bouwhoogte op de (niet digitale) plankaart van het bestemmingsplan Duindorp (2004). Op de verbeelding is de bouwhoogte van de bestaande tweelaagse bebouwing opgenomen, terwijl reclamant terecht wijst op het feit dat hij ingevolge het oude bestemmingsplan reeds bij recht een extra bouwlaag mag toevoegen. De zienswijze is op dit punt gegrond en de bouwhoogte op de verbeelding wordt gecorrigeerd, zodat voor reclamant de mogelijkheid blijft bestaan om een extra bouwlaag toe te voegen. In het kader van de beantwoording van de zienswijze is er overleg geweest met reclamant om gezamenlijk te komen tot juiste weergave van dit deel van de Zeezwaluwstraat op de verbeelding, welke overeenkomt met het bestemmingsplan uit 2004 en eigendomswijzigingen nadien.

Daarnaast wordt het volgende overwogen.

1. Zoals aangegeven in de plantoelichting vormt voor wat betreft het plandeel Duindorp de bestaande situatie daarbij het vertrekpunt. De karakteristieke waarden van het plangebied qua beeld, bebouwing en functies worden behouden. Er is een zorgvuldige afweging gemaakt tussen de stedenbouwkundige en architectonische kwaliteiten van de wijk enerzijds en de woonwensen en gebruiksvrijheden van de bewoners en gebruikers anderzijds. Het betreft in principe een conserverend bestemmingsplan, waarbij zoals ook aangegeven in hoofdstuk 5.2.3.3, de mogelijkheid van dakopbouwen, althans daar waar mogelijk, voor woningen binnen de bestemming Wonen-1 is meegenomen. Deze mogelijkheid vloeit voort uit de 'Agenda voor de Haagse Verdichting' om de toename van de bevolking in Den Haag te kunnen accommoderen. Door optimaal gebruik te maken van bestaande bouw kan door dakopbouwen extra woonruimte worden gecreëerd. Dat dit gemeentelijke beleid zou leiden tot forse aanpassingen op individueel niveau, onderschrijven wij niet. Opgemerkt wordt ook dat vanuit de wijk via de diverse contacten met de wijkvereniging dan wel individuele burgers deze mogelijkheid om bestaande woningen te kunnen vergroten zeer positief tegemoet is getreden. Er zijn geen zienswijzen tegen de mogelijkheid van dakopbouwen ingediend.
2. Voor zover reclamant vraagtekens stelt bij de begrenzing van het gehele plangebied, wordt het volgende opgemerkt. Volgens vaste jurisprudentie komt aan de raad beleidsvrijheid toe bij het bepalen van de begrenzingen van een bestemmingsplan tenzij de planbegrenzing niet zou strekken ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. De bestemmingsplannen Duindorp (2004) en Bosjes van Poot (1990) zijn meer dan tien jaar oud en dienen te worden geactualiseerd. Gekozen is om deze direct aan elkaar grenzende plangebieden in een geactualiseerd en conserverend bestemmingsplan samen te voegen. Tevens is aan het plangebied toegevoegd het gemaal aan de Houtrustweg, welke (nog) valt binnen het plangebied Statenkwartier (1992), vanwege het directe verband met de naastgelegen Afvalwaterzuiveringsinstallatie. Er zijn –in tegenstelling tot hetgeen reclamant stelt- geen woningen van de Vogelwijk meegenomen. De woningen aan de Nieboerweg behoren bij het plangebied Bosjes van Poot. Voor de nieuwbouw appartementengebouwen aan de Houtrustweg geldt het bestemmingsplan Houtrust (2010) en het Norfolkterrein valt binnen het in 2015 vastgestelde bestemmingsplan Scheveningen-Haven. Van strijd met een goede ruimtelijke orde is met de nu gekozen begrenzing naar ons oordeel geen sprake.
3. Voor zover reclamant opmerkt dat het bestemmingsplan het woord straatprofiel niet definieert, wordt opgemerkt dat dit woord in de toelichting ter stedenbouwkundige onderbouwing wordt gehanteerd en niet voorkomt in de juridisch bindende regels. Er is derhalve geen noodzaak om het als een begripsbepaling op te nemen in artikel 1 van de regels. In de toelichting, hoofdstuk 5.2.3.3, wordt aangegeven welke diverse aspecten een rol spelen bij de bepaling waar en in welke vorm een dakopbouw kan worden toegestaan. Al deze aspecten, tezamen met de inventarisatie en het bezonningsonderzoek, zijn zorgvuldig afgewogen. Het resultaat van deze afweging is neergelegd in het bestemmingsplan. Alleen meewegen hoe breed of smal een straat is zou ook een onjuiste afweging betekenen, immers het is eerder de ligging van de straat –gericht op het noorden, oosten, zuiden of westen- welke een grote rol speelt in de bezonningsmogelijkheden. Van rechtsongelijkheid is bij een dergelijke uitgebreide belangenafweging geen sprake. Voor zover wordt opgemerkt dat het bezonningsonderzoek zou stellen dat een extra bouwlaag geen teruggang in bezonning betekent, berust dit op een verkeerde lezing. Kortheidshalve wordt verwezen naar het bezonningsonderzoek, paragraaf normstelling, waarin de zogenaamde Haagse bezonningsnormen uiteen worden gezet, alsmede de excessenregeling bij dakopbouwen.

Conclusie: Gelet op de bovenstaande reactie verklaart het college de zienswijze gedeeltelijk gegrond in die zin, dat

- ter plaatse van het adres Zeezwaluwstraat 2 wordt de bouwhoogte gecorrigeerd van 14 meter naar 18 meter,
- ter plaatse van de Zeezwaluwstraat gelegen tussen de Nieboerweg en de Meeuwenstraat is gebleken dat een deel van de openbare stoep en een bij Zeezwaluwstraat 2 behorend perceel grond, per abuis is betrokken bij de bestemming Maatschappelijk-1. Om die reden worden de betrokken bestemmingen, Verkeer-Verblijfsstraat, Maatschappelijk-1 en Wonen-1, alsmede de voorvermelde bouwhoogte van Zeezwaluwstraat 2 in dit deel van de Zeezwaluwstraat op de verbeelding aangepast overeenkomstig onderstaand kaartfragment:

Voor het overige verklaart het college de zienswijze ongegrond.

4. Ra 2015.260 Reclamant

De volgende zienswijze is geciteerd:

“Op 27 oktober 2015 heeft het college een ontwerp bestemmingsplan voor Duindorp – Bosjes van Poot (rm 2015.325 – DSO/2015.882 RIS 287730) vastgesteld. Ondergetekende is het er niet mee eens dat het Vrouwezandplein niet is opgenomen in de opsomming van straten op pagina 65 van paragraaf 5.2.3 waar mogelijke realisatie van dakopbouwen kunnen worden toegelaten.

Mijns inziens zou het wel toegestaan moeten worden omdat in het verleden al dakopbouwen van 1 extra laag op verschillende huizen, te weten huisnummers 25 en 28, aan het Vrouwezandplein is toegestaan.

Uiteraard ben ik bereid om deze zienswijze mondeling toe te lichten.

Ik vertrouw erop dat de in dit ontwerpbestemmingsplan opgevoerde zienswijze word aangepast in het bestemmingsplan.”

Ten aanzien van deze zienswijze merkt het college het volgende op:

Geconstateerd wordt dat reclamant terecht stelt dat de naam Vrouwezandplein niet is vermeld in de opsomming van straten waar dakopbouwen mogelijk gemaakt zullen worden. Dat gesteld, wordt tevens geconstateerd dat de mogelijkheid van een dakopbouw ter plaatse van de woning van reclamant aan het Vrouwezandplein wel is opgenomen op de juridisch bindende verbeelding door middel van een bouwaanduiding. De vrijstellingsmogelijkheid waar reclamant naar verwijst, is na een bezonningsonderzoek reeds omgezet in een dakopbouwmogelijkheid bij recht. Reclamant is derhalve niet in zijn belangen geschaad. De toelichting zal worden aangevuld met de geconstateerde omissie.

Daarnaast wordt, ook met het belang van andere bewoners voor ogen, het volgende overwogen.

In het bestemmingsplan Duindorp (2004) is in de bestemming Wonen I (artikel 6) een vrijstellingsmogelijkheid opgenomen ten aanzien van panden in twee bouwlagen ten behoeve van een derde bouwlaag. Aan deze vrijstelling is de voorwaarde verbonden dat door de verlening de gebruiksmogelijkheden van en de privacy en lichttoetreding op de aangrenzende gronden en bouwwerken niet in onevenredige mate worden aangetast, alsmede dat de derde bouwlaag in de voorgevelrooilijn dient te worden bebouwd en minimaal tot de helft van de diepte van het pand dient te lopen. Het artikel ziet volgens de toelichting op bestaande woningen, alsmede een klein deel van de nieuwbouw. De meerderheid van deze woningen was reeds betrokken in het concept-bezonningsonderzoek d.d. 13 juli 2015 (bijlage 1 van de toelichting), zo ook onder andere het Vrouwezandplein. De mogelijkheid om een bouwlaag toe te voegen ter

uitbreiding van woonruimte van de bestaande woonruimte, wordt in de huidige plansystematiek een dakopbouw genoemd.

In heroverweging was reeds ambtshalve geconstateerd dat het bezonningsonderzoek uitbreiding verdiende, omdat er wellicht naast voornoemde vrijstellingsmogelijkheid nog meer dakopbouw mogelijkheden waren in Duindorp dan oorspronkelijk aangenomen. Daar de insteek is om bewoners waar mogelijk met de vaststelling van dit bestemmingsplan duidelijkheid te geven over het creëren van extra woonruimte, heeft dit geleid tot een vernieuwd bezonningsonderzoek en een vereenvoudiging van de mogelijkheid van dakopbouwen. De conclusie van het onderzoek is dat op meer plekken de mogelijkheid van dakopbouwen kan worden weergegeven op de verbeelding. De resultaten van het vernieuwde bezonningsonderzoek vervangen het concept-onderzoek als bijlage bij de toelichting. De verbeelding zal op dit punt ook ambtshalve worden aangepast.

Conclusie:

Gelet op de bovenstaande reactie verklaart het college de zienswijze gedeeltelijk gegrond in die zin, dat

- in hoofdstuk 5.2.3.4 van de toelichting wordt in de opsomming van tweelaagse bebouwing waar de mogelijke realisatie van dakopbouwen kan worden toegelaten, de naam Vrouwezandplein opgenomen overeenkomstig de op de verbeelding opgenomen bouwaanduiding “specifieke bouwaanduiding-dakopbouw”.

Voor het overige verklaart het college de zienswijze ongegrond.

Voor de woningen waarbij alsnog de bouwaanduiding “specifieke bouwaanduiding-dakopbouw” wordt opgenomen, wordt dit geregeld in de Staat van Wijzigingen als ambtshalve wijziging van de verbeelding.

5. Ra 2015.261 Bomencommissie Vogelwijk

De volgende zienswijze is geciteerd:

“Zienswijze Bomencommissie Vogelwijk (BCV) op het Ontwerp bestemmingsplan Duindorpen Bosjes van Poot.

Algemene punten

- De Bosjes van Poot liggen in stadsdeel Segbroek. Duindorp ligt in stadsdeel Scheveningen.

Dit werkt een helder overzicht en eensluidendheid niet in de hand.

- De Bosjes van Poot maken onderdeel uit van Natura2000-geied Westduinpark en Wapendal.

De BCV constateert dat voor dit natura2000-gebied nu diverse bestemmingsplannen en beheerverordeningen van toepassing zijn. Alleen al het verschil in regimes werkt een helder overzicht en eensluidendheid niet in de hand.

De BCV verzoekt op grond van deze 2 argumenten het gehele natura2000-gebied onder te brengen in 1 bestemmingsplan. Als dat nu lastig is dan toch in de toekomst.

Toelichting

- Inhoudsopgave en volgende hoofdstukken/paragrafen. Groen - natuur.

In de Inhoudsopgave en op diverse plekken worden de duinen, het Westduinpark en Bosjes van Poot beschreven als 'groen' of 'groengebied'. De BCV zou dit graag gecorrigeerd zien. Immers het Westduinpark (inclusief de Bosjes van Poot) is een natura2000 gebied. In het kader van bestemmingsplan behoort dat als 'natuur' en 'natuurgebied' te worden aangemerkt (zie o.a. ook par. 2.2, 2.3.1.2, 2.4.1, 2.4.3 en verder).

- § 2.3.1. Cultuurhistorische waarden

De Bosjes van Poot kennen niet alleen hoge natuurhistorische waarden maar ook hoge cultuurhistorische en aardkundige waarden. De BCV zou graag de natuurhistorische, cultuurhistorische en aardkundige waarden opgenomen zien in de toelichting. Daartoe heeft de BCV al enkele stukken gestuurd aan de verantwoordelijke afdeling.

- § 2.3.1.2. Beplanting

de BCV zou graag toegevoegd zien dat in het Duingebied ook eikenduinbossen en binnenduinrandbossen aanwezig zijn.

- § 2.3.1.3 Beschermd stadsgezicht.

De Vogelwijk is een beschermd stadsgezicht. De BCV zou graag toegevoegd zien dat de Vogelwijk een 'tuinstadwijk' is.

- § 2.4.2.3 Ruimtelijke structuur -langzaam verkeer - paden

In de Bosjes van Poot zijn paden aangelegd opdat de mensen daarover zouden lopen. In de loop der tientallen jaren gingen steeds meer mensen en honden steeds meer buiten de paden lopen zodat ze twee maal zo breed of breder zijn geworden. Door de intensieve betreding is de bodem ingeklonken en kan er geen vegetatie meer groeien. De BCV zou graag zien dat maatregelen worden genomen om pad breedte weer terug te brengen naar de oorspronkelijke breedte. Alleen op die manier kan de bodem weer ruller worden en vegetatie weer groeien.

- § 2.4.3 - Groen

De tweede alinea bevat teveel feitelijk onjuistheden bij de beschrijving van de huidige situatie. Er zijn 2 soorten boshabitats: eikenduimbos en een binnenduimrandbos. Er staan oude eiken in diverse vormen, te weten: spaartelgen, afleggers, eeuwenoude stoven, die deels door gebruik als hakhout zijn ontstaan deels door natuurlijke overstuiving. Er is geen beukenperceel. In het NW-deel zijn restanten van grijsduin aanwezig, een prioritair habitat in het kader van natura2000. De suggestie wordt gewekt dat er voornamelijk dennen staan terwijl het aantal dennen drastisch is verminderd. De bijzondere en zeldzame soorten zijn niet genoemd. Het intensieve gebruik heeft desastreuze gevolgen voor flora en fauna: in kwaliteit en kwantiteit. Diverse onderzoeken in opdracht van de gemeente Den Haag hebben e.e.a. goed in beeld gebracht. Herstel van de kwaliteit van de Bosjes van Poot is nodig en verplicht. Deskundigen van de hierboven genoemde onderzoeken hebben allen gepleit voor maatregelen om de verstoring en verontreiniging tegen te gaan. Herstel heeft alleen zin als de bron van verstoring en verontreiniging wordt aangepakt (anders is het dweilen met de kraan open). De BCV verzoekt om het intensieve ruimtelijke gebruik aan banden te leggen. De BCV stelt voor om deze alinea te herschrijven. Daartoe heeft de BCV al enkele stukken gestuurd aan de verantwoordelijke afdeling.

- § 2.4.4 - Water

Heet het kanaal: Verversingskanaal of Afvoerkanaal?

Graag 2 aspecten toevoegen:

- Het Verversingskanaal werkt drainerend op de hoger gelegen Bosjes van Poot.
- Onderzoek door DUNEA wees uit dat het grondwater onder de Bosjes van Poot ernstig verontreinigd is met stikstof, dat op enkele plaatsen een concentratie heeft van 2 maal de Europese norm.

Het gebiedsgericht milieubeleid zou met oplossingen moeten komen

- § 2.4.5 - Bodem.

De beschrijving van de bodem in de Bosjes van Poot ontbreekt. De BCV ziet graag de volgende toevoeging: 1) over de hoog gelegen delen, de hellingen en de laag gelegen delen. 2) kwaliteit van de bodem

- De Bosjes van Poot hebben een bijzondere ontwikkeling doorgemaakt, zodat er sprake is van hoge aardkundige waarden. De Bosjes van Poot behoren tot de Jonge Duinen. Maar door afgravingen en erosie zijn de Oude Duinen zichtbaar geworden aan de landzijde van de hoog opgestoven duin rug (langs de Nieboerweg), op de overgang naar het lager gelegen bos waar het Jonge Duin de enige strandvlakte heeft bedekt (langs de Laan van Poot). Zo'n grote afwisseling in reliëf en in bodemsoorten over zo'n geringe oppervlakte is op zich al bijzonder. Deze afwisseling is ook terug te zien in de vegetatie.
- De bodem en grondwater van de Bosjes van Poot zijn ernstig verontreinigd. De biologische bodemkwaliteit is feitelijk slecht. Er is sprake van een onbalans in het bodemvoedselweb. Bovendien heeft het intensieve gebruik desastreuze gevolgen voor flora en fauna: in kwaliteit en kwantiteit. Diverse onderzoeken in opdracht van de gemeente Den Haag hebben e.e.a. goed in beeld gebracht. Zij hebben allen gepleit voor maatregelen om de verstoring en verontreiniging tegen te gaan. Herstel van de kwaliteit van de Bosjes van Poot is nodig en verplicht. Herstel heeft alleen zin als de bron van verstoring en verontreiniging wordt aangepakt (anders is het dweilen met de kraan open).

De BCV verzoekt om het intensieve ruimtelijke gebruik aan banden te leggen.”

Ten aanzien van deze zienswijze merkt het college het volgende op:

4. Stadsdeel, begrenzing

Volgens vaste jurisprudentie komt aan de raad beleidsvrijheid toe bij het bepalen van de begrenzingen van een bestemmingsplan tenzij de planbegrenzing niet zou strekken ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Van strijd met een goede ruimtelijke orde is naar ons oordeel geen sprake.

De bestemmingsplannen Duindorp (2004) en Bosjes van Poot (1990) zijn meer dan tien jaar oud en dienen te worden geactualiseerd. Gekozen is om deze direct aan elkaar grenzende plangebieden in een geactualiseerd en conserverend bestemmingsplan samen te voegen, met een regeling welke aansluit op de voorheen geldende bestemmingsregelingen.

Daarnaast is gekozen voor een logische begrenzing, zodat er geen “gaten vallen” met restgebieden waar nog geen geactualiseerde regeling voor is vastgesteld. Ook is er voor gekozen –evenals dat de laatste jaren

in de gehele gemeente het geval is- om de begrenzing in principe op het midden van de weg te laten vallen in plaats van op de voorgevelrooilijn, tenzij dat wegdek reeds valt in een recent vastgesteld bestemmingsplan of beheersverordening. De beide hoofddeelgebieden zijn weliswaar verschillend –een natuurgebied en de aangrenzende door natuur en duinen omringde woonwijk-, maar niet zo verschillend of op zichzelf staand, dat deze niet ineen gezamenlijke regeling zou zijn te vatten. Juist door de voorgaande bestemmingsplannen in één plan te vatten wordt ook het grotere verband, de invloed van de ligging, duidelijker.

Gelet op het feit dat binnen het bestemmingsplan Bosjes van Poot (1990) niet alleen Natura 2000-gebied is gelegen, maar tevens de Afvalwaterzuiveringsinstallatie Houtrustweg, discotheek Westwood en een rij woningen aan de Nieboerweg, wordt een beheersverordening in dit geval minder gepast geacht, ondanks het feit dat er geen ontwikkelingen worden voorzien.

Het plangebied Duindorp-Bosjes van Poot ziet derhalve op zowel Natura 2000-gebied, welke status van invloed is op de ruimere omgeving, als de naastgelegen woonwijk Duindorp en enkele andere belangen. Tevens is aan het plangebied toegevoegd het gemaal aan de Houtrustweg, welke (nog) valt binnen het plangebied Statenkwartier (1992), vanwege het directe verband met de naastgelegen

Afvalwaterzuiveringsinstallatie. Voor het naastgelegen gebied Westduinpark is in 2010 een beheersverordening vastgesteld door de raad. Deze regeling is eerst na 10 jaar aan herziening toe. De vraag in welk stadsdeel een plangebied ligt is een administratieve kwestie en speelt geen rol bij het bepalen van bestemmingsplangrenzen. Ook de begrenzing van de Rijks- dan wel gemeentelijke beschermde stadsgezichten is daarbij niet van doorslaggevende ruimtelijke orde.

Behalve een mogelijkheid van dakopbouwen in Duindorp worden geen ontwikkelingen binnen het plangebied voorzien, dan wel mogelijk gemaakt. Aan het Natura 2000-gebied is de zeer beschermende bestemming “Natuur” gegeven.

Het argument dat de planbegrenzing, dan wel de regels, onduidelijk zouden zijn, is niet onderbouwd en wordt niet onderschreven. In hetgeen reclamant heeft aangevoerd worden geen argumenten gelezen op grond waarvan –ondanks het conserverende uitgangspunt en gelet op de actualiseringsplicht- gekozen had moeten worden tot twee of meer aparte regelingen.

5. Toelichting

In de toelichting komt het zijn en het belang van Natura 2000-gebied van de Bosjes van Poot als onderdeel van het grotere gebied Westduinpark reeds duidelijk naar voren. Reclamant is van mening dat de toelichting nog iets dient te worden aangescherpt, dan wel aangevuld met extra informatie. Daar dit de volledigheid van de toelichting ten goede komt, wordt deze op enkele plaatsen verduidelijkt of aangevuld, voor zover relevant.

Hoofdstuk 2.3.1. Cultuurhistorische waarden

Met dank aan de door reclamant aangeleverde inhoudelijke documentatie met betrekking tot de Bosjes van Poot, wordt de tekst van hoofdstuk 2.3.1.2 vernieuwd en de titel “Beplanting” vervangen door “Bosjes van Poot”.

Hoofdstuk 2.4.2.3

Voor zover reclamant verzoekt om aandacht voor de voetpaden in de Bosjes van Poot en het terugbrengen van het buiten de paden lopen, wordt opgemerkt dat dit met name een onderhoudskwestie betreft, wat niet geregeld wordt in een bestemmingsplan. Binnen de aan het Natura 2000-gebied gegeven bestemming Natuur zijn de gronden –evenals in het voorgaande bestemmingsplan- onder meer bestemd voor extensief dagrecreatief gebruik en fiets-, wandel- en ruiterspaden. Paden en recreatief gebruik doen naar ons oordeel geen afbreuk aan de ruimtelijke kwaliteit van het gebied en zijn passend binnen een bestemming Natuur. De bestemming bevat tevens een vergunningplicht voor het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden, ter bescherming van de doelmatigheid van de bestemming van deze gronden. De natuurbestemming van de Bosjes van Poot is daarmee met voldoende waarborgen beschermd.

Hoofdstuk 2.4.3 – Groen

Met dank aan de door reclamant aangeleverde inhoudelijke documentatie met betrekking tot de Bosjes van Poot, wordt de tekst van deze paragraaf vervangen en vernieuwd.

Benaming Afvoerkaal - Verversingskanaal

Onderkend wordt dat het Afvoerkanal de officiële benaming is maar daarbij wordt tevens geconstateerd dat in de volksmond Verversingskanaal wordt gebruikt. Beide benamingen zijn derhalve gangbaar. Een

vergelijking kan hier worden getrokken met “Nederland” en “Holland” voor het aangeven van het gehele land. Het feit dat in de toelichting beide benamingen worden gebruikt, is dit niet van zodanige orde dat dit tot een spraakverwarring zou leiden. Ook zijn er geen juridische consequenties aan verbonden. Volstaan wordt derhalve om in de hoofdstuk 1 van de toelichting -evenals dat reeds in 2.4.4. (Water) is vermeld- het gebruik van de twee benamingen voor hetzelfde stuk water te benoemen.

Voor wat betreft de gevraagde toevoegingen inzake water, wordt opgemerkt dat het onderwerp water in het gehele bestemmingsplan is verwerkt in nauw overleg met het Hoogheemraadschap van Delfland en dat verdere aanvulling van de toelichting niet noodzakelijk wordt geacht.

Voor zover reclamant verwijst naar kennelijk onderzoek van Dunea op het gebied van stikstof, wordt opgemerkt, dat Dunea geen noodzaak heeft gezien om te reageren in het kader van het vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro. Daarnaast wordt opgemerkt, dat het onderhavige bestemmingsplan een zeer conserverend plan betreft en dat geen ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt welke van invloed zijn op de Bosjes van Poot, dan wel een reden voor overwegingen op het terrein van stikstof. Overschrijding van depositiewaarden –zo volgt ook uit recente jurisprudentie van de Raad van State (201406537/1/R2 en 201406589/1/R2, 27 januari 2016) - betekent niet dat daarmee vaststaat dat een aantasting van de kwaliteit van een habitatype plaatsvindt, maar uitsluitend dat de mogelijkheid van een aantasting niet zonder meer afwezig is. Gelet op het volstrekt ontbreken van ontwikkelingen in het plangebied en de Bosjes van Poot in het bijzonder (anders dan in de genoemde uitspraak welke ziet op de vestiging van een nieuwe electriciteitscentrale op de Maasvlakte in Rotterdam) wordt voor een aanvulling van de toelichting op dit punt geen aanleiding gezien.

Bodem

Voor zover reclamant stelt, dat een beschrijving van de bodem voor wat betreft de Bosjes van Poot zou ontbreken, wordt geconstateerd dat dit onjuist is. Het aspect bodem is in algemene zin en tevens specifiek voor wat betreft het gehele plangebied Duindorp-Bosjes van Poot beschreven in hoofdstuk 4.8 (Bodem). Korthedshalve wordt verwezen naar deze bodemparagraaf. Deze paragraaf is tot stand gekomen op basis van het advies van de Omgevingsdienst Haaglanden. Voor een verdere aanvulling van deze paragraaf wordt geen aanleiding gezien. Voor zover reclamant tevens verzoekt om het ruimtelijke gebruik van de Bosjes van Poot aan banden te leggen, wordt hiervoor eveneens geen aanleiding gezien. Zoals reeds hiervoor overwogen (2.4.2.3) doet het gebruik van de gronden –evenals dat reeds in het voorgaande bestemmingsplan was geregeld- voor onder meer paden en dagrecreatief gebruik naar ons oordeel geen afbreuk aan de ruimtelijke kwaliteit van het gebied en is dit gebruik passend binnen een bestemming Natuur. Daar de bestemming tevens een vergunningplicht bevat voor het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden, ter bescherming van de doelmatigheid van de bestemming van deze gronden is de natuurbestemming van de Bosjes van Poot daarmee met voldoende waarborgen beschermd.

Conclusie: Gelet op bovenstaande reactie verklaart het college de zienswijze gedeeltelijk gegrond in die zin, dat

- in hoofdstuk 2.2 worden na “groengebied” de woorden “en natuurgebied” toegevoegd;
- hoofdstuk 2.3.1.2 (Beplanting) wordt vervangen door de volgende paragraaf:
“2.3.1.2 Bosjes van Poot

Het Westduinpark en de Bosjes van Poot horen bij een duingebied dat zich vroeger uitstreckte van Monster tot aan de monding van de Oude Rijn bij Katwijk aan Zee. Het natuurgebied behoort tot het netwerk van beschermde natuurgebieden in Europa. Het Westduinpark en de Bosjes van Poot vormen samen het ruim 230 hectare natuurmonument Westduinpark. Het gebied verbindt Kijkduin met Scheveningen en heeft een typisch oud duinlandschap met veel duinstruweel en duingrasland. In het duingebied zijn ook eikenduinbossen en binnenduintrandbossen aanwezig. Binnen het plangebied staan geen monumentale bomen.

Geschiedenis

De Bosjes van Poot hebben een bijzondere ontwikkeling doorgemaakt, zodat er sprake is van hoge natuurhistorische, cultuurhistorische en aardkundige waarden.

De Bosjes van Poot behoren tot de Jonge Duinen. Maar door afgravingen en erosie zijn de Oude Duinen zichtbaar: achter de hoog opgestoven duinrug, op de overgang naar het lager gelegen bos waar het Jonge Duin de enige strandvlakte heeft bedekt (langs de Laan van Poot). Zo’n grote afwisseling in reliëf en in bodemsoorten over zo’n geringe oppervlakte is bijzonder en is ook terug te zien in de vegetatie.

Houtrust – nu Bosjes van Poot geheten – bestaat al vanaf de tweede helft van de zeventiende eeuw. Rond 1670 vestigde zich een boerenbedrijf op een min of meer beschutte en net iets hoger gelegen plaats tegen en in de duinen met zicht op de Segbroekpolder. De aanwezige begroeiing van struweelbos zal bijgedragen hebben aan de beschutting. De eerste afbeelding ervan is echter pas te zien op de kaart van Cruquius van 1712. Er was sprake van o.a. een bos, boomgaard, een tuin, weiland. Later, in de negentiende eeuw is sprake van een gordel van bos. De kaart van de Eerste Nederlandse Bosstatistiek 1938 – 1942 onderscheidt een bos van groter oppervlakte met de bostypen: eik, hakhout en naaldhout.

Houtrust breidde in de loop der jaren uit. In 1833 kwam Houtrust in handen van Koning Willem II en het gebied ontwikkelde zich van boerenhoeve tot buitenplaats. Maar hij liet ook delen van het oude duin afgegraven om het te verkopen. Na zijn dood kwam het gebied in handen van zijn dochter Sophie van Oranje-Nassau, Groothertogin van Saxe-Weimar, Prinses der Nederlanden. In die tijd kreeg Houtrust de huidige naam: Bosjes van Poot. Genoemd naar de gebroeders Poot, koddebeiers (of boswachters). Zij waren in dienst van de prinses. Nadien werd de gemeente Den Haag eigenaar van de Bosjes van Poot (1907). Tot het begin van de 20e eeuw waren de Bosjes van Poot een vrijwel ongerept stuk duin, dat integraal onderdeel uitmaakte van het duingebied tussen Scheveningen en Kijkduin. Een belangrijke landschappelijke ingreep in de omgeving was de aanleg van het Verversingskanaal rond 1885. Het lager gelegen kanaal heeft een drainerende werking op de waterhuishouding van de Bosjes van Poot. Zeer ingrijpende veranderingen van het landschap waren de aanleg van de woonwijk Duindorp tussen 1916 en 1930, waarmee de Bosjes van Poot werden losgekoppeld van het Westduinpark, evenals de aanleg van de Rioolwaterzuiveringsinstallatie in de jaren 60 van de vorige eeuw. (informatie uit deze paragraaf met name afkomstig uit: Vogelwijk Den Haag, Natuur in en rond een tuinstad. Een ontdekking. 2 september 2012. Clara Visser en Lydia Conens. Uitgave van de Bomencommissie Vogelwijk. ISBN: 978-90-75437-00-3. NUR 411)”

- in hoofdstuk 2.3.1.3 wordt voorafgaand aan de eerste vermelding van het woord “Vogelwijk” het volgende toegevoegd: (“tuinstadwijk”);
- Hoofdstuk 2.4.3 (Groen) wordt vervangen door de volgende paragraaf:

“2.4.3 Natuur en Landschap

De Bosjes van Poot zijn sinds 1990 een beschermd natuurgebied en sinds 2007 aangewezen als Natura2000-gebied en maken nu onderdeel uit van het Europese netwerk van natuurgebieden. Er komen verschillende waardevolle habitats voor.

Het hoge deel van de Bosjes van Poot bestaat uit Jonge Duinen, begroeid met kalkrijk duingrasland en duinstruweel.

De kavels met duineikenbos met de oude hakhoutstoven, spaartelgen, afleggers en overstoven eiken, die de vroegere buitenplaats omringden, liggen op de iets hoger gelegen (en dus iets drogere) hellingen. DNA-onderzoek heeft uitgewezen dat de eiken van de Bosjes van Poot van het Spaanse type zijn. Dat zijn eiken, die sinds de laatste ijstijd spontaan van uit het zuiden naar onze streken zijn gemigreerd: dit zijn dus echt autochtone eiken. Uit hetzelfde onderzoek kwam naar voren dat er twee soorten eikenstoven zijn: eikenstoven, die zijn gevormd door overstuiving met zand vanuit zeezijde en hakhoutstoven, die zijn ontstaan doordat de stam al vroeg werd afgezet. Hierna zijn de aangrenzende telgen of takken om de 6 tot maximaal 20 jaar afgehakt tot op de stoof of stobbe. De bewoners van de boerenhoeve en buitenplaats Houtrust hebben de eikenstoven natuurlijk door de eeuwen heen benut. Op deze wijze kan een zeer hoge ouderdom van de bomen verkregen worden, sommige onderzochte exemplaren zijn ouder dan de 18e eeuw.

De houtwal – waarop een rij van grote eikenhakhoutstoven - langs de Laan van Poot, die van de voormalige boerenhoeve richting Afvoerkanaal loopt, was vermoedelijk bedoeld als veekering en/of als waterkering. Deze zou, gezien de omvang van de stoven, uit de 17e eeuw kunnen dateren. Sinds de gemeente Den Haag eigenaar is geworden van de Bosjes van Poot (1907) is geen hakhoutcultuur meer toegepast. De eikenstoven zijn uitgegroeid tot vaak opvallend dicht bijeen staande, grillig gevormde stammen. Er valt minder licht op de bodem. Ervaring elders heeft geleerd dat het waarschijnlijk niet meer mogelijk is om alsnog weer hakhoutbeheer toe te passen bij deze oude uitgegroeide bomen. Mogelijk is dunnen een optie maar dat vereist veel kennis van de beheerder en uitvoerder.

Er is hier sprake van een bos van grote natuur-, cultuurhistorische en aardkundige waarden. De doelstelling is om de kwaliteit te verbeteren; het areaal dient behouden te blijven. De autochtone zomereiken in de Bosjes van Poot zijn bovendien een uitstekende genenbron voor het opkweken van autochtone zomereiken. Om ze op een later moment weer te planten en als hakhout te beheren. De kavels met zomereik als dominante boomsoort maar waar ook linde, iep en veldesdoorn staan, liggen vooral in het lagere en iets vochtiger deel van de Bosjes van Poot. De ondergroei bestaat uit stinsenplanten. Dit is het kenmerk van een landgoedparkbos, of stinsenplantenbos (ook wel binnenduinrandbos). Zoals het kavel – naast de IVIO-school - dat al vele jaren omheind is en een uitbundige voorjaarsbloei kent, met onder andere bosanemoon. De stinsenplanten zijn waarschijnlijk in de 17e eeuw bij de nu verdwenen boerderij Houtrust aangeplant. Ze werden vroeger gebruikt als kamerversiering en voor medische doeleinden.

De verbeterdoelstelling richt zich expliciet op de stinsenflora. Maar de waarde van de historische aanleg mag natuurlijk niet vergeten worden. Van andere laaggelegen kavels is de onderbegroeiing beduidend minder uitbundig.

*De bomen en struiken van de Bosjes van Poot zijn nog niet allemaal geïnventariseerd. Mogelijk staan er bijzondere soorten. Recent zijn er al een paar ontdekt zoals een aantal exemplaren van de gekweekte iep (*Ulmus hollandica* 'Major') naast de IVIO-school. Men dacht dat deze soort in Nederland was uitgestorven. Een groot exemplaar met stamomtrek van 370 cm, dat in 2007 gerooid moest worden vanwege iepziekte, bleek bijna 200 jaar oud (de jaarringen zijn geteld). Ook de zeldzame hybride van mispel en tweestijlige meidoorn (*x Crataemespilus grandiflora*) is in de Bosjes van Poot te vinden met een mooie grote bloem.*

Ook voor een groot aantal vogelsoorten is het gebied van belang als broedgebied, rust- en foerageergebied. Tevens worden vleermuissoorten waargenomen.

Naast het Natura 2000-gebied ligt de Dr. Abraham Schierbeek Tuin, het vogelrustgebied aan de Laan van Poot. Vogelrustgebieden zijn delen van groengebieden waarvan de inrichting en het beheer is afgestemd op een voor vogels veilige rust-, nest- en broedgelegenheid. De eerste voorzitter van de Algemene Vereniging voor Natuurbescherming voor 's-Gravenhage en omstreken (AVN), de biologieleraar Dr. Abraham Schierbeek, wist te bereiken dat het toenmalige gemeentebestuur in 1926 een besluit nam tot oprichting van de eerste vogeltuin in de Bosjes van Poot. Het was de eerste Haagse maar ook de eerste Nederlandse vogeltuin. De vogeltuin is circa 1 ha groot. In de tuin is een ruïne nagebouwd geschikt voor een bosuil om er te broeden. Verspreid over de stad liggen een tiental vogelrustgebieden. Ze zijn niet toegankelijk voor het publiek.

(informatie uit deze paragraaf met name afkomstig uit: Vogelwijk Den Haag, Natuur in en rond een tuinstad. Een ontdekking. 2 september 2012. Clara Visser en Lydia Conens. Uitgave van de Bomencommissie Vogelwijk. ISBN: 978-90-75437-00-3. NUR 411)."

- *In hoofdstuk 1.1 onder b wordt de eerste zin geherformuleerd als volgt: "Een klein deel van het plangebied, langs de rand over het Afvoerkanaal (ook wel in de volksmond Verversingskanaal genaamd), is op grond van de Monumentenwet aangewezen als Rijksbeschermd stadsgezicht Statenkwartier.";*

Voor het overige verklaart het college de zienswijze ongegrond.

ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Het voorliggende bestemmingsplan vormt in hoofdzaak een nieuw juridisch-planologisch kader voor een bestaande situatie. De regeling gaat in hoofdzaak uit van consolidatie van de bestaande situatie. Het bestemmingsplan is daarmee economisch uitvoerbaar. Daarnaast bevat het bestemmingsplan een paar mogelijke ontwikkelingen in de vorm van dakopbouwen. Hiervoor is beoordeeld of er sprake is van een bouwplan als bedoeld in art.6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening.

Als bouwplan als bedoeld in artikel 6.12, eerste lid, van de wet, wordt aangewezen een bouwplan voor:

- de bouw van een of meer woningen;
- de bouw van een of meer andere hoofdgebouwen;
- de uitbreiding van een gebouw met ten miste 1.000 m2 bruto vloeroppervlakte met één of meer woningen;

- de verbouwing van een of meer aangesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- de verbouwing van één of meer aaneengesloten gebouwen, die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte van de nieuwe functies ten minste 1.500 m² bruto vloeroppervlakte bedraagt;
- de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1.000 m².

Afdeling 6.2 Grondexploitatie, Artikel 6.2.1 Bro

Indien sprake is van een bouwplan zoals bedoeld in art. 6.12 Wro is de gemeente verplicht een exploitatieplan op te stellen, tenzij kostenverhaal anderszins verzekerd is. Dit kan via:

- een gemeentelijke grondexploitatie, waarbij sprake moet zijn van gemeentelijke gronduitgifte;
- meerwaardesuppletie via de erfpachtcanon;
- een anterieure overeenkomst met de eigenaar over de ontwikkeling.

In het plan zijn geen bouwplannen als bedoeld in artikel 6.12, eerste lid, van de Wro, opgenomen. In relatie tot bovengenoemde wetgeving wordt opgemerkt, dat er in dat geval geen verplichting bestaat tot kostenverhaal omdat ontwikkelingsmogelijkheden binnen het bestemmingsplan, niet worden aangemerkt als bouwplan als omschreven in art. 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening.

Uit voorgaande overwegingen volgt, dat afdeling 6.4 van de Wro niet aan de orde is en dat de economische uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan in principe is verzekerd. Ten behoeve van dit bestemmingsplan zal derhalve geen exploitatieplan worden vastgesteld.

STAAT VAN WIJZIGINGEN

Ambtshalve wijzigingen

Verbeelding

- De bestemming van Tesselsestraat 69 wordt gewijzigd in de bestemming Wonen-1 (W-1).
- De bouwaanduidingen “specifieke bouwaanduiding-dakopbouw 1” en “specifieke bouwaanduiding-dakopbouw 2” worden hernoemd en samengevoegd tot “specifieke bouwaanduiding-dakopbouw”.
- In samenhang met het voorgaande punt (het samenvoegen tot “specifieke bouwaanduiding-dakopbouw”) wordt opgemerkt dat op de verbeelding binnen de wijk Duindorp voor meerdere panden binnen de bestemmingen Wonen-1 en Gemengd de mogelijkheid voor een dakopbouw is opgenomen. Geconstateerd is, dat in het concept-bezonningsonderzoek dakopbouwen, rapportnummer OGA 15414-1-RA, d.d. 13 juli 2015, niet alle daarvoor in aanmerking komende bebouwing was onderzocht en uitbreiding van het onderzoek wenselijk was. Deze omissie is gecorrigeerd en heeft geleid tot een hernieuwd (definitief) bezonningsonderzoek dakopbouwen welke het voorgaande onderzoek in de toelichting vervangt (zie onder “Bijlagen bij de toelichting”). De uitgebreidere mogelijkheid van dakopbouwen, waarbij de nieuw toe te voegen dakopbouwen in rood zijn aangegeven ter verduidelijking, is weergegeven op de de bij dit raadsvoorstel gevoegde kaart met nummer NL.IMRO.0518.BP0277DDuinBosvPt-48ON.

Regels

- In artikel 6 (Gemengd) wordt lid 6.2.1.e vervangen door: “in uitzondering op het gestelde onder c mag ter plaatse van de ‘specifieke bouwaanduiding - dakopbouw’ (sba-dob) een dakopbouw met een hoogte van maximaal 3,5 meter gebouwd worden, gemeten vanaf het bestaande dakvlak, waarbij het gestelde in artikel 6.4 in acht dient te worden genomen.”.
- Artikel 6.4 vervalt, in verband met de voorgaande aanpassing, onder vernummering van de daarop volgende leden.
- In artikel 21 (Wonen-1) wordt lid 21.2.1.d vervangen door: “in uitzondering op het gestelde onder b mag ter plaatse van de ‘specifieke bouwaanduiding - dakopbouw’ (sba-dob) een dakopbouw met een hoogte van maximaal 3,5 meter gebouwd worden, gemeten vanaf het bestaande dakvlak, waarbij het gestelde in artikel 21.3 in acht dient te worden genomen.”.
- Artikel 21.3 vervalt in verband met de voorgaande aanpassing.
- Artikel 27.4 vervalt in verband met overbodigheid.

- Artikel 31 (Algemene gebruiksregels), lid b in verband met gewijzigd parkeerbeleid herformuleren tot: “indien de ligging, de omvang of de bestemming van een gebouw daartoe aanleiding geeft, moet ingeval geen sprake is van een uitbreiding van een bestaande woning volgens de parkeernormen en kaart zoals opgenomen in Bijlage 3 van de regels ten behoeve van het parkeren of stallen van personenauto's, fietsen en bromfietsen alsook voor het laden of lossen van goederen, ruimte zijn aangebracht in, op of onder dat gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

Toelichting

- Een samenvatting van het bestemmingsplan toevoegen voorafgaande aan hoofdstuk 1.1, als volgt:
“Samenvatting
Het plangebied Duindorp - Bosjes van Poot is gevormd op basis van twee bestemmingsplannen, Duindorp (2004) en Bosjes van Poot (1990), welke dienen te worden geactualiseerd. Gekozen is om deze direct aan elkaar grenzende plangebieden in een geactualiseerd en conserverend bestemmingsplan samen te voegen, met een regeling welke aansluit op de voorheen geldende bestemmingsregelingen. Daarnaast is gekozen voor een logische begrenzing, zodat er geen “gaten vallen” met restgebieden waar nog geen geactualiseerde regeling voor is vastgesteld.
De beide hoofddeelgebieden zijn weliswaar verschillend –een natuurgebied en de aangrenzende door natuur en duinen omringde woonwijk-, maar juist door de voorgaande bestemmingsplannen in één plan te vatten wordt ook het grotere verband, de invloed van de ligging, duidelijker. Het plangebied bevat derhalve naast de woonwijk Duindorp ook het Natura 2000-gebied Bosjes van Poot (bestemming "Natuur"). Binnen het gebied ligt tevens afvalwaterzuiveringsinstallatie Houtrust en een gemaal.
Het bestemmingsplan Duindorp - Bosjes van Poot is overwegend conserverend van aard. In principe is uitgegaan van de bestaande rechten uit de voorgaande bestemmingsplannen en gedurende de voorafgaande planperiode verleende vergunningen.
Voor wat betreft de woonwijk Duindorp is de mogelijkheid van dakopbouwen uitgebreid onderzocht en daar waar mogelijk op de verbeelding aangegeven met een bouwaanduiding (specifieke bouwaanduiding-dakopbouw). Na de terinzagelegging is gebleken dat mogelijk nog meer woningen in aanmerking kwamen voor een dakopbouw, en om die reden is het bezonningsonderzoek vernieuwd en zijn meer mogelijkheden opgenomen.
De Bosjes van Poot zijn aangewezen als Natura 2000-gebied, als onderdeel van het gebied "Westduinpark & Wapendal", en heeft de beschermende bestemming "Natuur" gekregen. Het naastgelegen vogelrustgebied, de Dr. Abraham Schierbeek Tuin aan de Laan van Poot valt niet binnen het Natura 2000-gebied, maar heeft binnen de bestemming "Groen" een speciale functieaanduiding gekregen om het belang te benadrukken.
Een uitgebreide toelichting op de verschillende bestemmingen is in hoofdstuk 5 terug te vinden.
Met betrekking tot de verbeelding wordt opgemerkt, dat de feitelijke goot- en bouwhoogten lager zijn dan het in eerste instantie lijkt. Dit omdat, gezien de ligging van het gebied bij de duinen, de hoogte is uitgedrukt in meters NAP (zie 1.81 onder c, het begrip peil:).”
- In hoofdstuk 2.5.2 vervallen de eerste twee zinnen, te weten “De (voormalige)... yogalessen”.
- Vanwege de vaststelling van een nieuw rioleringsbeleid wordt de tekst in hoofdstuk 3.5.1. onder de kop Afvalwater en Rioleringsplan geschrapt en vervangen door de volgende tekst:
“Uitgangspunt voor het rioleringsbeleid is “het Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2020 (RIS 289287). Opgave voor dit vijfde plan (2016-2020) is de behaalde winst vast te houden en gedegen voorbereid te zijn op uitdagingen in de toekomst. In de nieuwe planperiode wordt extra nadruk gelegd op verdere verbetering van de service, op de communicatie en de samenwerking met de partners in de openbare ruimte. Daarnaast krijgt duurzaamheid extra aandacht. Als gevolg van de klimaatverandering nemen de jaarlijkse hoeveelheid neerslag en het aantal hevige regenbuien toe. Die lijn zal zich in de toekomst verder voortzetten. Den Haag kan klimaatverandering niet voorkomen. We kunnen wel maatregelen nemen die de gevolgen ervan beperken. Het vasthouden van regenwater is belangrijk en dat lukt het best in

gebieden waar groen en water aanwezig is. Door aandacht bij plannen voor ontwikkeling en herstructurering van de openbare ruimte kan de stad geleidelijk meer klimaatbestendig worden gemaakt zonder dat dit extra geld kost. De klimaatverandering zal er onder meer toe leiden dat het vaker en harder zal regenen. Tegelijkertijd worden ook langere periodes van droogte verwacht. Dit zal effect hebben op de grondwaterstand. Vooral gebieden met relatief weinig oppervlaktewater zijn kwetsbaar. Met behulp van metingen en scenariostudies zijn aandachtsgebieden bepaald voor grondwater. In deze gebieden komt de gemiddelde ontwateringsdiepte in 2050 in een natte periode op een niveau waarbij hinder en overlast zou kunnen optreden. In deze aandachtsgebieden wordt intensiever gemeten en vindt bij meldingen van overlast onderzoek plaats. Bij nieuwbouwprojecten wordt in samenwerking met het hoogheemraadschap Delfland de (verplichte) watertoets uitgevoerd waarbij nu ook het grondwatersysteem wordt beschouwd. Met de uitkomsten dient dan rekening te worden gehouden bij het bepalen van de bestemming van de gronden, bijvoorbeeld met het oog op het bebouwen en daarna beheren van de openbare ruimte.

Bewoners en ondernemers zijn belangrijke partners bij het realiseren van de doelstellingen die in het Gemeentelijk Rioleringsplan worden beschreven. Eigenaren kunnen maatregelen nemen om regenwater beter vast te houden en/of vertraagd af te voeren, zoals door het aanleggen van groene daken en door het verminderen van verharding in tuinen en op binnenterreinen.

Eigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor het treffen van bouwkundige maatregelen om problemen met water in kelders, tuinen en kruipruimtes tegen te gaan, maar ook – in geval van verkeerd gebruik - voor het aanpakken van verstoppingen in hun aansluiting op de riolering. Het is belangrijk dat eigenaren en ondernemers goed op de hoogte zijn van de verdeling van verantwoordelijkheden, zodat zij weten wat zij zelf moeten doen en waarvoor zij bij de gemeente terecht kunnen. De komende periode spant de gemeente zich in om die groeiende bewustwording verder te faciliteren.”.

- In hoofdstuk 3.5.2 onder de kop “Waterkwantiteit in het plangebied” de passage “Op basis.... gering.” schrappen.
- In hoofdstuk 3.8.3 (Detailhandel) onder de kop Hoofdwinkelstructuur vervalt de verouderde passage “(Cb - 2011; RIS 179514)”.
- Vanwege de vaststelling van het nieuwe horecabeleid (11 februari 2016) wordt de tekst in hoofdstuk 3.8.4 (Horeca) vervangen door de volgende tekst:
“Horecavisie

Den Haag wil met de kracht van horeca de aantrekkelijkheid van Den Haag vergroten, de ontwikkeling van gebieden met grote economische betekenis verder aanjagen en groei van werkgelegenheid in de horecasector stimuleren. De visie voor het gemeentelijk horecabeleid in de komende jaren wordt in de 'Horecavisie Den Haag' (RIS 288645) uiteengezet langs de belangrijkste thema's. Hiermee zet Den Haag in op het verder optimaliseren van de randvoorwaarden voor een bloeiend horecaklimaat in de stad.

In de horecavisie worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Ontwikkeling van de Haagse economie en groei van werkgelegenheid;
- Ruimte voor vernieuwing en innovatieve concepten;
- Een gelijk speelveld voor ondernemers;
- Een toegankelijk en veilig horecaklimaat;
- Meewegen van bewonersbelangen in beleidskeuzes.

De gemeente heeft als rol om afwegingen te maken tussen de belangen van ondernemers onderling en die tussen ondernemers en bewoners. Hierbij wordt uitgegaan van gebiedsprofielen voor de vestiging van horecazaken.

Het resultaat is dat de kracht van Haagse horecaondernemers optimaal bijdraagt aan de quality of life voor bewoners, de aantrekkingskracht op (zakelijke) toeristen, een concurrerend vestigingsklimaat voor bedrijven en aan de werkgelegenheid in het algemeen.

In onderhavig plangebied heeft alleen Discotheek Westwood aan de Laan van Poot een aparte bestemming "Horeca" gekregen. Horecavoorzieningen in de woonstraten zijn met behulp van een aanduiding op de verbeelding, beperkt tot de huidige locaties.

Horecavisie: uitwerkingsplan 2016-2019

Het Uitwerkingsplan 2016-2019 (RIS 288643) maakt de vertaling van de Horecavisie naar concrete acties. In het uitwerkingsplan zijn een aantal regels en locaties specifiek benoemd. Het onderhavige plangebied valt daar niet onder.”.

- In hoofdstuk 5.2.1 de woorden “beperkt aantal” schrappen.
- In hoofdstuk 5.2.3.3 (Dakopbouwen) wordt de opsomming van 4 punten na de zin “Bij de inventarisatie en afweging zijn daarnaast de volgende uitgangspunten gehanteerd:” vervangen door de volgende opsomming:
 - “1. Het moet gaan om uitbreiding van woningen.
 - 2. Het betreft twee- en drielaagse bebouwing (zowel eengezins- als meergezinswoningen). Bouwaanvragen voor dakopbouwen op drielaagse eengezinswoningen komen sporadisch voor; daarbij is in de inventarisatie en afweging mede rekening gehouden.
 - 3. Het bezonningsonderzoek (Bijlage 1) van de toelichting.
 - 4. Verkeersproblematiek. Dakopbouwen zijn bedoeld ter vergroting van de onderliggende bestaande woningen. Op 3 maart 2016 is een aanpassing van het parkeerbeleid vastgesteld door de raad (RIS291425). Deze aanpassing van het beleid houdt in dat er bij uitbreiding van het vloeroppervlak van bestaande woningen geen parkeertoets meer hoeft plaats te vinden. Dit betekent dat het toevoegen van dakopbouwen niet leidt tot een hogere parkeerdruk of parkeereis en zijn deze bij recht mogelijk gemaakt.”.
- In hoofdstuk 5.2.3.3 (Dakopbouwen) wordt in de zin “In dit bestemmingsplan is na zorgvuldige afweging een beperkte regeling voor dakopbouwen opgenomen.” het woord “beperkte” geschrapt.
- De tekst van hoofdstuk 5.2.3.4 wordt in verband met het vernieuwde bezonningsonderzoek en de aanpassing van het parkeerbeleid per 3 maart 2016 als geheel aangepast als volgt:

“5.2.3.4 Afweging dakopbouwen

Op basis van de stedenbouwkundige verantwoording, die is getoetst aan de resultaten en conclusies van het bezonningsonderzoek (zie bijlage 1 van de toelichting), zijn dakopbouwen in een aantal straten mogelijk. Deze mogelijkheid wordt op de verbeelding met een bouwaanduiding “specifieke bouwaanduiding-dakopbouw” aangegeven.

De mogelijke realisatie van dakopbouwen kan worden toegelaten op de drielaagse bebouwing in de :

 - Duivelandsestraat;
 - Pluvierstraat tussen Duivelandsestraat en Tesselseplein met uitzondering van het gedeelte genummerd Pluvierstraat 363 t/m 433 in verband met de bezonning van de achtergelegen patiowoningen aan de Flakkeesestraat;
 - Tesselseplein;
 - Tesselsestraat 6 t/m 132 behoudens 110-112 en Tesselsestraat 11 t/m 43 en 79 t/m 113.

De mogelijke realisatie van dakopbouwen kan tevens worden toegelaten op de tweelaagse bebouwing in de:

 - Doggersbankstraat;
 - Vrouwenzandplein;
 - Breedzandstraat
 - Voornsestraat;
 - Puttensestraat;
 - Terschellingsesstraat
 - Walcherensestraat;
 - Goereessestraat
 - Rottumsestraat
 - Schiermonnikoogsestraat
 - Amelandsestraat
 - Markensestraat
 - Hof van Scheveningen.

Op de tweelaagse bebouwing van het complex Zeezwaluwhof zijn geen dakopbouwen/extra bouwlaag toegestaan vanwege de status van Rijksmonument. Het complex woningen aan de Gruttostraat, Houtrustweg, Sternstraat en Zeearendstraat komt ook niet in aanmerking voor dakopbouwen vanwege het specifieke karakter met eenlaagse bebouwing met kap met op de hoeken tweelaagse bebouwing met kap. Het complex is qua ensemblewaarde uniek in Duindorp.

Op een deel van de tweelaagse bebouwing in de Amelandsestraat en Rottumsestraat zijn geen dakopbouwen toegestaan in verband met het bezonningsaspect en het stedenbouwkundige

ensemble van de bebouwing in deze straten indien er gefragmenteerd dakopbouwen worden gerealiseerd.

Parkeersituatie

Het parkeerbeleid van Den Haag is opgenomen in het Parkeerkader Den Haag 2010-2020 (RIS 168473A). Dit beleid is in 2009 vastgesteld. In juni 2015 heeft een update van dit parkeerbeleid plaatsgevonden door middel van de “Parkeerbrief 2015: aanpak parkeerdossier” (RIS 283326). In deze brief is een indeling gemaakt in drie typen woongebieden naar aanleiding van parkeerdrukmetingen, daarnaast is nog sprake van een restcategorie waarbij geen recente cijfers beschikbaar zijn.

Voor het plangebied Duindorp - Bosjes van Poot geldt dat de parkeerdruk nu (2015) op het maatgevende tijdstip lager is dan 90%.

Voor nieuw- of verbouwplannen geldt de voorwaarde dat op eigen terrein parkeergelegenheid moet worden gecreeerd. Dit beleid en het bijbehorende toetsingskader zijn vastgelegd in de Nota Parkeernormen Den Haag (RIS 181571). De normen welke in bijlage 4 van de Nota Parkeernormen Den Haag zijn opgenomen, zijn als bijlage 4 bij de regels van dit bestemmingsplan gevoegd.

Op 3 maart 2016 is een aanpassing van het parkeerbeleid vastgesteld door de raad. Deze aanpassing van het beleid houdt in dat er bij uitbreiding van het vloeroppervlak van bestaande woningen geen parkeertoets meer hoeft plaats te vinden. Dit betekent dat het toevoegen van dakopbouwen niet leidt tot een hogere parkeerdruk of parkeereis en zijn deze bij recht mogelijk gemaakt.

Daarnaast is in de Commissie Ruimte van 22 januari 2014 besloten dat binnen tien jaar na het verlenen van een omgevingsvergunning voor het vergroten van een bestaande woning door middel van een dakopbouw, geen medewerking zal worden verleend aan een aanvraag voor een omgevingsvergunning tot splitsing.”

- In hoofdstuk 5.4.2 in de tabel onder optoppen (dakopbouwen) de zinsnede “(1 of 2)” schrappen;
- In hoofdstuk 5.5.2 (bestemmingsregels) onder punt “Artikel 21 Wonen-1” in de derde zin (“Bij deze bestemmingopgenomen”) de woorden “via een afwijking van de bouwregels” schrappen.
- In hoofdstuk 5.5.3 wordt onder het kopje “Artikel 28 Algemene gebruiksregels” het woord “kamerverhuurbedrijf” geschrapt, aangezien dit niet terugkomt in de desbetreffende regeling.

Bijlagen bij de toelichting

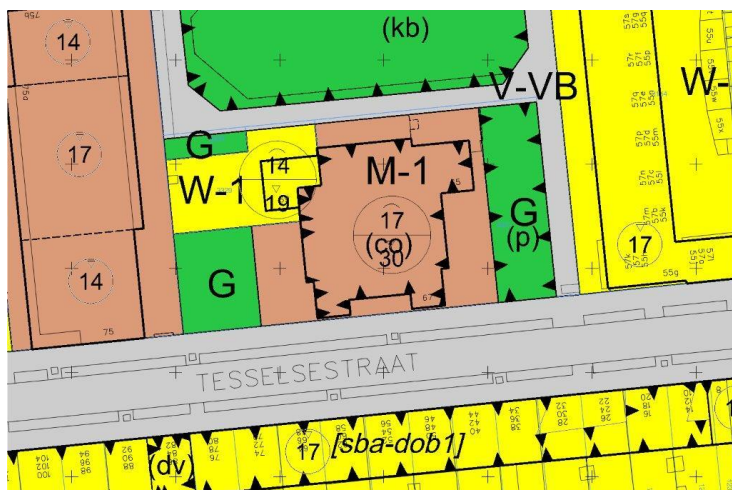
- Bijlage 1 wordt vervangen door een geactualiseerd en aangevuld bezonningsonderzoek dakopbouwen, rapportnummer OGA 15414-1-RA-001, d.d. 29 februari 2016 (bijgevoegd).

Naar aanleiding van de zienswijzen

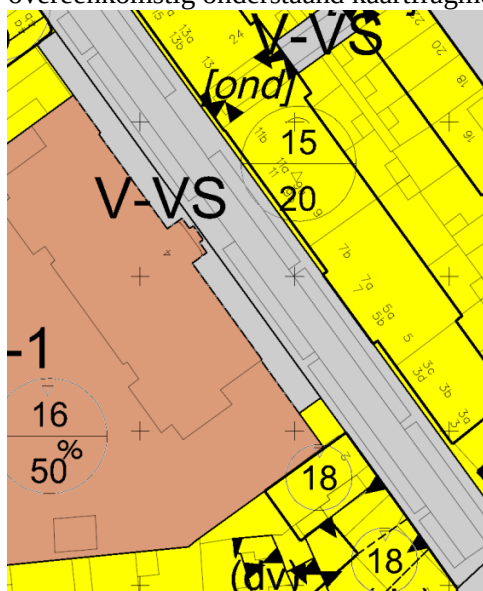
Verbeelding

- De bestemming van de adressen Tesselsestraat 65 en 67 wordt gewijzigd op de verbeelding in “Maatschappelijk-2”, welke bestemming overeenkomt met de voorgaande bestemming. Tevens wordt op de verbeelding op genoemde adressen een functieaanduiding “cultuur en ontspanning” (co) gelegd, welke recht doet aan het huidige gebruik.

Een en ander overeenkomstig het hiermee corresponderende fragment van de verbeelding:

- Ter plaatse van het adres Zeezwaluwstraat 2 wordt de bouwhoogte gecorrigeerd van 14 meter naar 18 meter.
- Ter plaatse van de Zeezwaluwstraat gelegen tussen de Nieboerweg en de Meeuwenstraat is gebleken dat een deel van de openbare stoep en een bij Zeezwaluwstraat 2 behorend perceel grond, per abuis is betrokken bij de bestemming Maatschappelijk-1. Om die reden worden de betrokken bestemmingen, Verkeer-Verblijfsstraat, Maatschappelijk-1 en Wonen-1, alsmede de voorvermelde bouwhoogte van Zeezwaluwstraat 2 in dit deel van de Zeezwaluwstraat op de verbeelding aangepast overeenkomstig onderstaand kaartfragment.

- Op de verbeelding wordt ter plaatse van het adres Vrouwezandplein 22 de bouwaanduiding “specifieke bouwaanduiding- dakopbouw” opgenomen.

Regels

- Artikel 5 “Cultuur en ontspanning” (CO) van de regels wordt geschrapt wegens overbodigheid, onder vernumming van de daaropvolgende artikelen.
- Aan artikel (na vernumming luidend) 9, de bestemming “Maatschappelijk-2” (M-2) wordt aan lid 1 als sub e toegevoegd:
“e. “cultuur en ontspanning” (co),”.

Toelichting

- In hoofdstuk 2.2 worden in de zin “In het natuurgebied van het Westduinpark is tussen circa 1915 en 1930 op een min of meer rechthoekig grondplan, grenzend aan het in 1888-1889 gegraven Afvoerkanaal, de woonwijk Duindorp aangelegd” de woorden “het Westduinpark” vervangen door “de duinen”, zijnde historisch correct.

- In hoofdstuk 2.2 wordt na de woorden “de gemeente-architecten W. Greve en G. Albers” voor de volledigheid toegevoegd “en J.J. Gort”.
- In hoofdstuk 2.3.1.1 worden na “Karakteristiek voor” de woorden “het Rijksmonument woonhof” tussengevoegd ter verduidelijking.
- In hoofdstuk 2.31.1 wordt wegens overbodigheid de tussenkop “De Atlantikwall” geschrapt.
- In hoofdstuk 2.4.1 wordt de zin “De voormalige hoven van het complex Afvoerkanaal-west en de twee latere bouwblokken ten noorden daarvan, hebben echter een afwijkende oriëntatie evenwijdig aan de Houtrustweg.” geschrapt omdat het deels verouderde informatie bevat.
- In hoofdstuk 2.4.1 onder de kop Akte van Schenking (verversingskanaal)/servituut wordt de zin “Uit kadastraal ...Duindorpdam” geschrapt wegens overbodigheid.
- In hoofdstuk 2.4.2.1 wordt na de eerste vermelding van het woord “Duindorpdam” de zinsnede “(ook wel Duindorpbrug genaamd)” toegevoegd, in plaats van de daar overbodige en derhalve te schrappen vermelding “(Nieboerweg)”.
- In hoofdstuk 3.6.2 onder de kop “Openbaar vervoer” wordt de zin “Een deelgesitueerd zijn.” geactualiseerd en vervangen door de volgende passage: “Een tracéstudie moet duidelijk maken via welke tracé de tram naar de eindhalte gaat rijden. De beslisvorming is nog niet afgerond, een definitief tracé is nog niet bekend, en derhalve ook niet of dit gevolgen heeft voor het plangebied.”.
- In hoofdstuk 2.4.2.3 wordt de zinsnede “en ligt er een fietspad langs de duinen ter plaatse van de Wieringsestraat.” gewijzigd in “en is de Wieringsestraat een fietspad langs de duinen.”.
- Aan hoofdstuk 2.5.2. (Cultuur en ontspanning) wordt de volgende zin toegevoegd: “Ook in Het Trefpunt en Ons Centrum in Duindorp wordt gelegenheid geboden voor culturele en ontspanningsmogelijkheden.”.
- In hoofdstuk 2.5.7.1 wordt het cijfer 75 in de tweede zin geschrapt. Tevens wordt de zin “In Duindorp ...Zeezwaluwstraat 4” vervangen door de zin “In Duindorp is ook een aantal kinderdagverblijven gelegen.”.
- In hoofdstuk 3.3.4.1. wordt het woord “crisis” gewijzigd in “situatie”.
- In hoofdstuk 3.8.3 (Detailhandel) de laatste zin (“In onderhavig ... (1).”) herformuleren tot: “In onderhavig bestemmingsplan wordt ambulante handel mogelijk gemaakt op basis van de algemene gebruiksregels.”.
- In hoofdstuk 4.7.2 (Boswet) is abusievelijk een fout in de tekst geslopen. De op een na laatste zin (“De Boswet ...bosbestemming hebben.”) vervalt, alsmede in de laatste zin (“De Boswet...Poot.”) vervalt het woord “niet”.
- In hoofdstuk 2.2 worden na “groengebied” de woorden “en natuurgebied” toegevoegd.
- Hoofdstuk 2.3.1.2 (Beplanting) wordt vervangen door de volgende paragraaf:
 “2.3.1.2 Bosjes van Poot
 Het Westduinpark en de Bosjes van Poot horen bij een duingebied dat zich vroeger uitstreckte van Monster tot aan de monding van de Oude Rijn bij Katwijk aan Zee. Het natuurgebied behoort tot het netwerk van beschermde natuurgebieden in Europa. Het Westduinpark en de Bosjes van Poot vormen samen het ruim 230 hectare natuurmonument Westduinpark. Het gebied verbindt Kijkduin met Scheveningen en heeft een typisch oud duinlandschap met veel duinstruweel en duingrasland. In het duingebied zijn ook eikenduinbossen en binnenduindrandsbossen aanwezig. Binnen het plangebied staan geen monumentale bomen.

Geschiedenis

De Bosjes van Poot hebben een bijzondere ontwikkeling doorgemaakt, zodat er sprake is van hoge natuurhistorische, cultuurhistorische en aardkundige waarden.

De Bosjes van Poot behoren tot de Jonge Duinen. Maar door afgravingen en erosie zijn de Oude Duinen zichtbaar: achter de hoog opgestoven duinrug, op de overgang naar het lager gelegen bos waar het Jonge Duin de enige strandvlakte heeft bedekt (langs de Laan van Poot). Zo’n grote afwisseling in reliëf en in bodemsoorten over zo’n geringe oppervlakte is bijzonder en is ook terug te zien in de vegetatie.

Houtrust – nu Bosjes van Poot geheten – bestaat al vanaf de tweede helft van de zeventiende eeuw. Rond 1670 vestigde zich een boerenbedrijf op een min of meer beschutte en net iets hoger gelegen plaats tegen en in de duinen met zicht op de Segbroekpolder. De aanwezige begroeiing van struweelbos zal bijgedragen hebben aan de beschutting. De eerste afbeelding ervan is echter pas te zien op de kaart van Cruquius van 1712. Er was sprake van o.a. een bos, boomgaard, een tuin, weiland. Later, in de negentiende eeuw is sprake van een gordel van bos.

De kaart van de Eerste Nederlandse Bosstatistiek 1938 – 1942 onderscheidt een bos van groter oppervlakte met de bostypen: eik, hakhout en naaldhout.

Houtrust breidde in de loop der jaren uit. In 1833 kwam Houtrust in handen van Koning Willem II en het gebied ontwikkelde zich van boerenhoeve tot buitenplaats. Maar hij liet ook delen van het oude duin afgegraven om het te verkopen. Na zijn dood kwam het gebied in handen van zijn dochter Sophie van Oranje-Nassau, Groothertogin van Saksen-Weimar, Prinses der Nederlanden. In die tijd kreeg Houtrust de huidige naam: Bosjes van Poot. Genoemd naar de gebroeders Poot, koddebeiers (of boswachters). Zij waren in dienst van de prinses. Nadien werd de gemeente Den Haag eigenaar van de Bosjes van Poot (1907).

Tot het begin van de 20e eeuw waren de Bosjes van Poot een vrijwel ongerept stuk duin, dat integraal onderdeel uitmaakte van het duingebied tussen Scheveningen en Kijkduin. Een belangrijke landschappelijke ingreep in de omgeving was de aanleg van het Verversingskanaal rond 1885. Het lager gelegen kanaal heeft een drainerende werking op de waterhuishouding van de Bosjes van Poot. Zeer ingrijpende veranderingen van het landschap waren de aanleg van de woonwijk Duindorp tussen 1916 en 1930, waarmee de Bosjes van Poot werden losgekoppeld van het Westduinpark, evenals de aanleg van de Rioolwaterzuiveringsinstallatie in de jaren 60 van de vorige eeuw.

(informatie uit deze paragraaf met name afkomstig uit: Vogelwijk Den Haag, Natuur in en rond een tuinstad. Een ontdekking. 2 september 2012. Clara Visser en Lydia Conens. Uitgave van de Bomencommissie Vogelwijk. ISBN: 978-90-75437-00-3. NUR 411)

- In hoofdstuk 2.3.1.3 wordt voorafgaand aan de eerste vermelding van het woord “Vogelwijk” het volgende toegevoegd: (“tuinstadwijk”).
- Hoofdstuk 2.4.3 (Groen) wordt vervangen door de volgende paragraaf:
“2.4.3 Natuur en Landschap

De Bosjes van Poot zijn sinds 1990 een beschermd natuurgebied en sinds 2007 aangewezen als Natura2000-gebied en maken nu onderdeel uit van het Europese netwerk van natuurgebieden. Er komen verschillende waardevolle habitats voor.

Het hoge deel van de Bosjes van Poot bestaat uit Jonge Duinen, begroeid met kalkrijk duingrasland en duinstruweel.

De kavels met duineikenbos met de oude hakhoutstoven, spaartelgen, afleggers en overstoven eiken, die de vroegere buitenplaats omringden, liggen op de iets hoger gelegen (en dus iets drogere) hellingen. DNA-onderzoek heeft uitgewezen dat de eiken van de Bosjes van Poot van het Spaanse type zijn. Dat zijn eiken, die sinds de laatste ijstijd spontaan vanuit het zuiden naar onze streken zijn gemigreerd: dit zijn dus echt autochtone eiken. Uit hetzelfde onderzoek kwam naar voren dat er twee soorten eikenstoven zijn: eikenstoven, die zijn gevormd door overstuiving met zand vanuit zeezijde en hakhoutstoven, die zijn ontstaan doordat de stam al vroeg werd afgezet. Hierna zijn de aangrenzende telgen of takken om de 6 tot maximaal 20 jaar afgehakt tot op de stoof of stobbe. De bewoners van de boerenhoeve en buitenplaats Houtrust hebben de eikenstoven natuurlijk door de eeuwen heen benut. Op deze wijze kan een zeer hoge ouderdom van de bomen verkregen worden, sommige onderzochte exemplaren zijn ouder dan de 18e eeuw.

De houtwal – waarop een rij van grote eikenhakhoutstoven - langs de Laan van Poot, die van de voormalige boerenhoeve richting Afvoerkanaal loopt, was vermoedelijk bedoeld als veekering en/of als waterkering. Deze zou, gezien de omvang van de stoven, uit de 17e eeuw kunnen dateren. Sinds de gemeente Den Haag eigenaar is geworden van de Bosjes van Poot (1907) is geen hakhoutcultuur meer toegepast. De eikenstoven zijn uitgegroeid tot vaak opvallend dicht bijeen staande, grillig gevormde stammen. Er valt minder licht op de bodem. Ervaring elders heeft geleerd dat het waarschijnlijk niet meer mogelijk is om alsnog weer hakhoutbeheer toe te passen bij deze oude uitgegroeide bomen. Mogelijk is dunnen een optie maar dat vereist veel kennis van de beheerder en uitvoerder.

Er is hier sprake van een bos van grote natuur-, cultuurhistorische en aardkundige waarden. De doelstelling is om de kwaliteit te verbeteren; het areaal dient behouden te blijven. De autochtone zomereiken in de Bosjes van Poot zijn bovendien een uitstekende genenbron voor het opkweken van autochtone zomereiken. Om ze op een later moment weer te planten en als hakhout te beheren. De kavels met zomereik als dominante boomsoort maar waar ook linde, iep en veldesdoorn staan, liggen vooral in het lagere en iets vochtiger deel van de Bosjes van Poot. De ondergroei bestaat uit stinsenplanten. Dit is het kenmerk van een landgoedparkbos, of stinsenplantenbos (ook wel

binnenduinrandbos). Zoals het kavel – naast de IVIO-school - dat al vele jaren omheind is en een uitbundige voorjaarsbloei kent, met onder andere bosanemoon. De stinsenplanten zijn waarschijnlijk in de 17e eeuw bij de nu verdwenen boerderij Houtrust aangeplant. Ze werden vroeger gebruikt als kamerversiering en voor medische doeleinden.

De verbeterdoelstelling richt zich expliciet op de stinsenflora. Maar de waarde van de historische aanleg mag natuurlijk niet vergeten worden. Van andere laaggelegen kavels is de onderbegroeiing beduidend minder uitbundig. De bomen en struiken van de Bosjes van Poot zijn nog niet allemaal geïnventariseerd. Mogelijk staan er bijzondere soorten. Recent zijn er al een paar ontdekt zoals een aantal exemplaren van de gekweekte iep (*Ulmus hollandica* 'Major') naast de IVIO-school. Men dacht dat deze soort in Nederland was uitgestorven. Een groot exemplaar met stamomtrek van 370 cm, dat in 2007 gerooid moest worden vanwege iepziekte, bleek bijna 200 jaar oud (de jaarringen zijn geteld). Ook de zeldzame hybride van mispel en tweestijlige meidoorn (x *Crataegus pilula*) is in de Bosjes van Poot te vinden met een mooie grote bloem.

Ook voor een groot aantal vogelsoorten is het gebied van belang als broedgebied, rust- en foeragegebied. Tevens worden vleermuissoorten waargenomen.

Naast het Natura 2000-gebied ligt de Dr. Abraham Schierbeek Tuin, het vogelrustgebied aan de Laan van Poot. Vogelrustgebieden zijn delen van groengebieden waarvan de inrichting en het beheer is afgestemd op een voor vogels veilige rust-, nest- en broedgelegenheid. De eerste voorzitter van de Algemene Vereniging voor Natuurbescherming voor 's-Gravenhage en omstreken (AVN), de biologieleraar Dr. Abraham Schierbeek, wist te bereiken dat het toenmalige gemeentebestuur in 1926 een besluit nam tot oprichting van de eerste vogeltuin in de Bosjes van Poot. Het was de eerste Haagse maar ook de eerste Nederlandse vogeltuin. De vogeltuin is circa 1 ha groot. In de tuin is een ruïne nagebouwd geschikt voor een bosuil om er te broeden. Verspreid over de stad liggen een tiental vogelrustgebieden. Ze zijn niet toegankelijk voor het publiek.

(informatie uit deze paragraaf met name afkomstig uit: Vogelwijk Den Haag, Natuur in en rond een tuinstad. Een ontdekking. 2 september 2012. Clara Visser en Lydia Conens. Uitgave van de Bomencommissie Vogelwijk. ISBN: 978-90-75437-00-3. NUR 411)."

- In hoofdstuk 1.1 onder b wordt de eerste zin geherformuleerd als volgt: "Een klein deel van het plangebied, langs de rand over het Afvoerkanal (ook wel in de volksmond Verversingskanaal genaamd), is op grond van de Monumentenwet aangewezen als Rijksbeschermd stadsgezicht Statenkwartier."
- in hoofdstuk 5.2.3.4 van de toelichting wordt in de opsomming van tweelaagse bebouwing waar de mogelijke realisatie van dakopbouwen kan worden toegelaten, de naam Vrouwezandplein opgenomen overeenkomstig de op de verbeelding opgenomen bouwaanduiding "specifieke bouwaanduiding-dakopbouw".

BESLUITVORMING

Gezien het vorenstaande stelt het college de raad voor het volgende besluit te nemen:

De raad der gemeente Den Haag,

Gezien het voorstel van het college van 5 april 2016,

Gelet op de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening,

Besluit:

met overneming van de door het college in het hiervoor vermelde voorstel aangegeven overwegingen, welke worden geacht deel uit te maken van dit besluit:

- I. De zienswijzen in het bij dit besluit behorende voorstel onder “Ingekomen zienswijzen” opgenomen, ontvankelijk te verklaren.
- II. De zienswijzen Ra 2015.255, Ra 2015.258, Ra 2015.259, Ra 2015.260 en Ra 2015.261, in het bij dit besluit behorende voorstel onder “Ingekomen zienswijzen” opgenomen, gedeeltelijk gegrond verklaren en voor het overige ongegrond te verklaren.
- III. Tot herziening van de op het plangebied betrekking hebben de regelingen:
 - Bestemmingsplan Duindorp, vastgesteld bij raadsbesluit 110, d.d. 23 september 2004;
 - Bestemmingsplan Bosjes van Poot, vastgesteld bij raadsbesluit 24, 20 september 1990;
 - Bestemmingsplan Statenkwartier, vastgesteld bij raadsbesluit 70, 27 augustus 1992;
 - Parapluherziening Detailhandel Vuurwerk, vastgesteld bij raadsbesluit 207, d.d. 25 november 2004;
 - Parapluherziening Seksinrichtingen, vastgesteld bij raadsbesluit 199, d.d. 25 november 2004;
 - Parapluherziening Archeologie, vastgesteld bij raadsbesluit 100, d.d. 23 september 2010.
- IV. Met in achtneming van de Staat van wijzigingen vast te stellen het bestemmingsplan Duindorp – Bosjes van Poot, bestaande uit de kaart NL.IMRO.0518.BP0277DDuinBosvPt-40ON.dgn met ondergrond NL.IMRO.0518.BP BP0277DDuinBosvPt-ond.dgn en regels, zoals deze bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte bescheiden zijn aangegeven, toegelicht en beschreven.
- V. Dat bij het bestemmingsplan voor Duindorp – Bosjes van Poot geen exploitatieplan wordt vastgesteld.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 19 mei 2016.

De griffier,

de voorzitter,

Na vaststelling van het Bestemmingsplan Belgisch Park wordt het identificatienummer van het bestemmingsplan gewijzigd van NL.IMRO.0518.BP BP0277DDuinBosvPt-40ON in NL.IMRO.0518.BP BP0277DDuinBosvPt-50VA